

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

22 januari 2003

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MORGENVERGADERING

DECREET ECONOMISCH ONDERSTEUNINGSBELEID

DECREET OPRICHTING VAN EEN EIGEN VERMOGEN “FLANDERS HYDRAULICS”

DECREET WIJZIGING DECRETEN KINDERRECHTENCOMMISSARIAAT, KINDERRECHTEN-COMMISSARIS EN VLAAMSE OMBUDSDIENST

RESOLUTIE KUSTVISSERIJ

RESOLUTIE HEROPRICHTEN ADVIESRAAD VOOR DE FRANSTALIGEN UIT DE BRUSSELE RANDGEMEENTEN DOOR DE FRANSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

Inhoud

Nr. 30

Woensdag 22 januari 2003
Morgenvergadering

Berichten van verhindering	1
Handvest	
Indiening en verwijzing	1
Voorstel van decreet	
Indiening en verwijzing	1
Voorstel van resolutie	
Indiening en verwijzing	1
Adviezen van de Raad van State	
Indiening en verwijzing	1
Evaluatie van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV)	
Indiening en verwijzing	2
Verslagen	
Indiening	2
Met redenen omklede moties	
Indiening	3
Verzoekschriften	
Indiening	3
Mededeling van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap	
Indiening	3
Mededelingen van de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (MINA-raad)	
Indiening	4
Arresten van het Arbitragehof	
Indiening	4
Kennisgevingen van het Arbitragehof	
Indiening	4
Samenstelling van de commissies	
Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden	5
Ontwerp van decreet betreffende het economisch ondersteuningsbeleid – 1209 (2001-2002) – Nrs. 1 tot 10	
Algemene bespreking (Voortzetting)	5
Sprekers : de heren Eddy Schuermans, Guy Sols, Jos Stassen, Robert Voorhamme en Roland Van Goethem en minister Dirk Van Mechelen	
Artikelsgewijze bespreking	16

Ontwerp van decreet betreffende de oprichting van een Eigen Vermogen “Flanders Hydraulics” – 1445 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2	28
Algemene bespreking	28
Spreker : minister Steve Stevaert	
Artikelsgewijze bespreking	28
Voorstel van decreet van mevrouw Trees Merckx-Van Goeij en de heren Francis Vermeiren, Eric Van Rompuy, Ludo Sannen, Bruno Tobback en Etienne Van Vaerenbergh houdende wijziging van het decreet van 15 juli 1997 houdende oprichting van een Kinderrechtencommissariaat en instelling van het ambt van Kinderrechtencommissaris en van het decreet van 7 juli 1998 houdende instelling van de Vlaamse ombudsdienst	
– 1487 (2002-2003) – Nrs. 1 tot 3	
Algemene bespreking	31
Sprekers : mevrouw Trees Merckx-Van Goeij	
Artikelsgewijze bespreking	32
Voorstel van resolutie van mevrouw Veerle Declercq en de heren Didier Ramoudt, Jacky Maes en Jan Loones betreffende de kustvisserij	
– 1216 (2001-2002) – Nrs. 1 tot 4	
Bespreking	33
Sprekers : de heer André Moreau, verslaggever, André Denys en Gilbert Vanleenhove, mevrouw Veerle Declercq, de heren Didier Ramoudt en Christian Verougstraete	
Voorstel van resolutie van de heren André Moreau, Leo Peeters, Eloi Glorieux en Dirk De Cock, mevrouw Brigitte Grouwels en de heer Kris Van Dijck betreffende het heroprichten van een “Adviesraad voor de Franstaligen uit de Brusselse randgemeenten” door de Franse Gemeenschapscommissie	
– 1388 (2002-2003) – Nrs. 1 tot 3	
Bespreking	37
Sprekers : de heren André Moreau en Joris Van Hauthem en minister Paul Van Grembergen	
Regeling van de werkzaamheden	39

VOORZITTER : De heer Johan De Roo, eerste ondervoorzitter

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 10.06 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Patrick Hostekint : gezondheidsredenen ;

Paul Wille : buitenslands ;

Jacky Maes : familieverplichtingen.

HANDVEST**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : Het volgende handvest werd ingediend :

- Handvest van Vlaanderen : een basistekst voor een eigentijds Vlaanderen, ingediend door de heer Norbert De Batselier
– 44 (2002-2003) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken.

VOORSTEL VAN DECREET**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : Het volgend voorstel van decreet werd ingediend :

- Voorstel van decreet van de heer Carl Decaluwe c.s. houdende wijziging van het decreet van 31 juli 1990 tot oprichting van de Vlaamse Vervoermaatschappij, wat de samenstelling van de Raad van Bestuur betreft
– 1517 (2002-2003) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : Het volgend voorstel van resolutie werd ingediend :

- Voorstel van resolutie van de heren Walter Vandebossche en Bart De Smet betreffende een humane omkadering van de geboorte van een levenloos kind en de waardigheid van het stoffelijk overschot van de foetus
– 1516 (2002-2003) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid.

ADVIEZEN VAN DE RAAD VAN STATE**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende adviezen van de Raad van State werden ingediend :

- Advies van de Raad van State over het voorstel van decreet van de heren Guy Swennen en Jan Van Duppen houdende de invoering van een informatiedokter in ziekenhuizen
– 786 (2000-2001) – Nr. 2.
Verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen.
- Advies van de Raad van State over het voorstel van decreet van mevrouw Patricia Ceysens, de heer Guy Swennen, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer Jan Roegiers houdende regeling van de interlandelijke adoptie
– 956 (2001-2002) – Nr. 4.

Voorzitter

Verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen.

- Advies van de Raad van State over het voorstel van decreet van de heren Dirk Holemans, Sven Gatz, Peter De Ridder en André Denys houdende instelling van een deelstatelijke volksraadpleging kaderend in de procedure van onderzoek
– 1131 (2001-2002) – Nr. 3.
Verwezen naar de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken
- Advies van de Raad van State over het voorstel van decreet van de heren Filip Dewinter, Jan Penris en Christian Verougstraete en mevrouw Hilde De Lobel houdende de inrichting van een Vlaamse volksraadpleging
– 1176 (2001-2002) – Nr. 2.
Verwezen naar de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken.
- Advies van de Raad van State over amendementen op het ontwerp van decreet betreffende het economisch ondersteuningsbeleid
– 1209 (2001-2002) – Nr. 9.
Verwezen naar de plenaire vergadering.

EVALUATIE VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN (SERV)
Indiening en verwijzing

De voorzitter : De volgende evaluatie van de SERV werd ingediend :

- Evaluatie van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen over de begroting 2003
– 12 (2002-2003) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting.
-
-

VERSLAGEN**Indiening**

De voorzitter : De volgende verslagen werden ingediend :

- Verslag namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand uitgebracht door mevrouw Brigitte Grouwels over het voorstel van resolutie van de heren Luk Van Nieuwenhuysen en Joris Van Hauthem betreffende het heroprichten van een Adviesraad voor de Franstaligen uit de Brusselse randgemeenten door de Franse Gemeenschapscommissie
– 1292 (2001-2002) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme uitgebracht door de heer Jan Laurys over het voorstel van resolutie van mevrouw Veerle Declercq en de heren Jacques Laverge, Chokri Mahassine, André-Emiel Bogaert en Jan Laurys betreffende de evaluatie van de tewerkstelling binnen de sociale tewerkstellingsprojecten en de meerwaardeneconomie
– 1357 (2002-2003) – Nr. 4.
- Verslag namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand uitgebracht door de heer Stefaan Platteau over het voorstel van resolutie van de heren André Moreau, Leo Peeters, Eloi Glorieux en Dirk De Cock, mevrouw Brigitte Grouwels en de heer Kris Van Dijck betreffende het heroprichten van een Adviesraad voor de Franstaligen uit de Brusselse randgemeenten door de Franse Gemeenschapscommissie
– 1388 (2002-2003) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport uitgebracht door de heer Peter De Ridder over de hoorzitting over het ontwerp van decreet houdende de ondersteuning en de stimulering van het gemeentelijk, het intergemeentelijk en het provinciaal jeugd- en jeugdwerkbeleid
– 1459 (2002-2003) – Nr. 3.
- Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport uitgebracht door de heer Peter De Ridder over het ontwerp van decreet houdende de ondersteuning en de stimulering van het gemeentelijk, het intergemeentelijk en het provinciaal jeugd- en jeugdwerkbeleid
– 1459 (2002-2003) – Nr. 4.

Voorzitter

- Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening uitgebracht door de heren Paul Wille en Johan Malcorps over de gedachtewisselingen over de milieubeleidsvereenkomst Gasolietanks voor de verwarming van gebouwen
– 1522 (2002-2003) – Nr. 1.

sluit van de op 16 januari 2003 door de heer Jos De Meyer in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de (her)waardering van het technisch secundair en beroepssecundair onderwijs
– 1521 (2002-2003) – Nr. 1.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIES**Indiening**

De voorzitter : De volgende met redenen omklede moties werden ingediend :

- Met redenen omklede motie van de heren Luc Martens, Jos De Meyer en Gilbert Vanleenhove en mevrouw Veerle Heeren tot besluit van de op 16 januari 2003 door de heer Luc Martens in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het geïntegreerd en inclusief onderwijs
– 1518 (2002-2003) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heer Julien Demeulenaere, mevrouw Hilde Claes en de heren Frans Ramon, Dirk De Cock en Karlos Callens tot besluit van de op 16 januari 2003 door de heer Luc Martens in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over het geïntegreerd en inclusief onderwijs
– 1519 (2002-2003) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heren Jos De Meyer en Gilbert Vanleenhove, mevrouw Veerle Heeren en de heer Luc Martens tot besluit van de op 16 januari 2003 door de heer Jos De Meyer in commissie gehouden interpellatie tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de (her)waardering van het technisch secundair en beroepssecundair onderwijs
– 1520 (2002-2003) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heren Julien Demeulenaere, Lucien Suykens, Frans Ramon, Dirk De Cock en Karlos Callens tot be-

VERZOEKSCRIFTEN**Indiening**

De voorzitter : De volgende verzoekschriften werden ingediend :

- Verzoekschrift van de heer Willy Ibens over ontharding en ruimte voor water
– 23 (2002-2003) ;
- Verzoekschrift van de heer en mevrouw Geert en Huguette Beck-De Doncker over het beleid inzake ruimtelijke ordening van de stad Aalst en de inplanting van een fuifzaal in de dorpskern van Erembodegem
– 24 (2002-2003) ;
- Verzoekschrift van de heer Ulrik Van den Bergh over de inburgering van allochtonen
– 25 (2002-2003) ;
- Verzoekschrift van de heer Bruno Pinkhof over het invoeren van een taalboete
– 26 (2002-2003).

MEDEDELINGEN VAN HET MINISTERIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP**Indiening**

De voorzitter : De volgende mededelingen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap werden ingediend :

- Advies nr. 2003/001 d.d. 10 januari 2003 van de Vlaamse Mediaraad betreffende het ontwerp van besluit van de Vlaamse regering betreffende de toekenning van zendvergunningen aan de

Voorzitter

erkende particuliere, regionale en lokale radio-omroepen
(DOC 106/2002-2003) ;

- Strategisch Plan Werkgelegenheid – Monitoring van de beoogde beleidseffecten. Stand van zaken oktober 2002
(DOC 114/2002-2003).

Deze mededelingen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

MEDEDELINGEN VAN DE MILIEU- EN NATUURRAAD VAN VLAANDEREN (MINA-RAAD)

Indiening

De voorzitter : De volgende mededelingen van de MINA-raad werden ingediend :

- Advies d.d. 16 januari 2002 over het ontwerpbesluit van de Vlaamse regering inzake de erkenning van energie-auditors voor woningen en houdende bepaling van de uitvoeringsvoorwaarden van de energie-audit
(DOC 107/2002-2003) ;
- Briefadvies d.d. 16 januari 2002 over het voorontwerp van decreet houdende instemming met het Europees Landschapsverdrag, opgemaakt te Firenze op 20 oktober 2000
(DOC 108/2002-2003) ;
- Briefadvies d.d. 16 januari 2002 over de erkenningsvraag van het Verbond voor Volkstuinen Limburg als regionale vereniging
(DOC 109/2002-2003) ;
- Briefadvies d.d. 16 januari 2002 over de principiële goedkeuring van het ontwerp van decreet houdende instemming met de overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschap en haar lidstaten, enerzijds, en de republiek Chili, anderzijds, de bijlagen, de protocollen en de slotakte, ondertekend in Brussel op 18 november 2002
(DOC 110/2002-2003) ;

- Advies d.d. 16 januari 2002 over Vlarea – voorontwerp van besluit van de Vlaamse regering tot vaststelling van het Vlaams reglement inzake afvalvoorkoming en -beheer
(DOC 111/2002-2003) ;
- Advies d.d. 16 januari 2002 van het Programmeringsdocument voor het Vlaams Programma Plattelandsontwikkeling 2000-2006 (PDPO)
(DOC 112/2002-2003) ;
- Advies d.d. 16 januari 2002 over de implementatie van de richtlijnen betreffende (1) nationale emissieplafonds voor SO₂, NO_x, VOS en NH₃ ; (2) ozon in de lucht ; (3) het verbod op het gebruik van hexachloorethaan in de non-ferro-industrie en (4) errata besluit van de Vlaamse regering van 18 januari 2002 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne
(DOC 113/2002-2003).

Deze mededelingen van de MINA-raad liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement.

ARRESTEN VAN HET ARBITRAGEHOF

Indiening

De voorzitter : De volgende arresten van het Arbitragehof liggen ter inzage op de afdeling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement :

- Arrest nr. 2 van 14 januari 2003 ;
- Arrest nr. 3 van 14 januari 2003 ;
- Arrest nr. 5 van 14 januari 2003.

KENNISGEVING VAN HET ARBITRAGEHOF

Indiening

De voorzitter : De volgende kennisgeving van het Arbitragehof betreffende beroepen tot vernietiging en prejudiciële vragen ligt ter inzage op de af-

Voorzitter

deling Decreetgevend Secretariaat van het Vlaams Parlement :

- Rolnummers 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562 en 2563 (samen gevoegde zaken).

SAMENSTELLING VAN COMMISSIES**Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden**

De voorzitter : Voor de SP-fractie zijn :

- in de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie mevrouw Hilde Claes als vast lid vervangen door mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh ;
- in de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid de heer Herman De Loor als plaatsvervanger vervangen door mevrouw Hilde Claes ;
- in de Deontologische Commissie de heer Herman De Loor als plaatsvervanger vervangen door de heer Lucien Suykens.

Voor de Vlaams Blok-fractie is in de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening de heer Julien Librecht als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Pieter Huybrechts.

ONTWERP VAN DECREET betreffende het economisch ondersteuningsbeleid

– 1209 (2001-2002) – Nrs. 1 tot 10

Algemene bespreking (Voortzetting)

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de voortzetting van de algemene bespreking van het ontwerp van decreet betreffende het economisch ondersteuningsbeleid.

Aangezien minister Gabriels verhinderd is, zal de regering vertegenwoordigd worden door minister Van Mechelen.

De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik ben een beetje verrast te vernemen dat minister Gabriels niet aanwezig kan zijn bij de voortzetting van ons geanimeerd gesprek van vorige keer. Bovendien mis ik enkele collega's – bijvoorbeeld de heer Voorhamme of iemand van zijn fractie – die de vorige keer goede gesprekspartners bleken te zijn. Hen had ik met belangrijke argumenten willen overtuigen om het ontwerp van decreet toch nog enigszins aan te passen. Hoe dit in de praktijk moet gebeuren, is mij echter nog niet helemaal duidelijk.

In zijn advies van 14 januari jongstleden, een advies dat er kwam op vraag van vijftig collega's, heeft de Raad van State een opmerking hernomen die reeds in het advies van 4 april 2002 was geformuleerd. Die opmerking slaat op het feit dat EU-verordeningen geen intern rechtelijke maatregel behoeven opdat ze bindend zouden zijn in de lidstaten. In de mate dat er een verordening is, is het dus niet nodig om dit in een interne regelgeving op te nemen. Zo is artikel 6 van het ontwerp van decreet niet nodig om artikel 2, c, van EU-verordening 70/2001 afdwingbaar te maken. Dit wil niet zeggen dat men dit niet kan, maar het hoeft niet.

Indien men echter – zoals minister Gabriels voorstelt – de verordening toch herneemt, dan zegt de Raad van State dat die herneming niet kan worden aangegrepen om de verordeningsbepaling te wijzigen of aan te vullen. De Raad van State bevestigt dit nogmaals in zijn meest recente advies. Men kan er ook geen uitdrukking mee geven aan deze of gene interpretatie ervan. De verordening is nu eenmaal wat ze is. Als men ze herneemt, dan kan men ze niet wijzigen of aanvullen.

Minister Gabriels doet dat in het ontwerp echter wel, en dit op een bijzonder cruciaal punt dat ik onder uw aandacht wil brengen via een amendement. De minister wijzigt namelijk de notie 'vestiging' in de notie 'onderneming'. Sommigen zullen denken dat dit hetzelfde is, maar juridisch is er een wereld van verschil.

Volgens het voorliggende ontwerp 'moet het project betrekking hebben op de oprichting van een nieuwe onderneming of de uitbreiding van een onderneming'. In die zin wil ik het woord 'onderneming' beklemtonen. Dit betekent dat, indien we die

Schuermans

redenering volgen, ondernemingen die bijvoorbeeld een nieuwe vestiging oprichten, voor deze investeringen niet kunnen genieten van Vlaamse overheidssteun. Het oprichten van een nieuwe vestiging impliceert immers niet het oprichten van een nieuwe onderneming. Het kan toch niet onze bedoeling zijn dat een KMO of een ander bedrijf dat een nieuwe vestiging opricht zonder daarom een nieuwe onderneming te creëren, daar investeringen voor doet, maar niet voor die steun in aanmerking zou komen. Deze tekst is dus noch naar inhoud, noch volgens de EU-verordening aanvaardbaar.

In het Publicatieblad van de Europese Unie wordt gesproken over steun aan investeringen in materiële activa, en wordt het begrip 'vestiging' gehanteerd. De Raad van State heeft daar eveneens de aandacht op gevestigd en herneemt het advies dat we dit niet kunnen doen. Mijnheer de minister, ik vraag dan ook dat u overweegt om een amendement aan te nemen om in artikel 6, conform de EU-verordening, het begrip 'onderneming' te vervangen door het begrip 'vestiging'.

Zo voorkomen we opmerkingen als dit ontwerp van decreet met de uitvoeringsbesluiten straks naar Europa wordt gestuurd. Ik kan me voorstellen dat een onderneming die investeringen doet voor een nieuwe vestiging, die volgens dit ontwerp van decreet niet in aanmerking komen, hoewel de verordening hen die mogelijkheid wel zou geven, toch gelijk zou krijgen van de rechtbank. Volgens mij is dat niet de goede procedure. Ik raad de meerderheid aan om dit amendement in overweging te nemen.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, collega's, er is inderdaad een discussie geweest over de interpretatie van artikel 6. Mijnheer Schuermans, u hebt daarvoor een spoedadvies aangevraagd bij de Raad van State. Ik heb dat advies laten onderzoeken door mijn administratie en juridische diensten. Daaruit blijkt dat artikel 6 zoals het vandaag is geconcipieerd, voldoende ruim is om dit soort investeringen onder uitbreidingsinvesteringen aftrekbaar te maken.

Het gaat over een kaderdecreet dat de regering in juli 2001 op mijn voorstel heeft aanvaard. Het heeft de bedoeling om ons in orde te stellen met de Europese regelgeving, en om via de uitvoeringsbesluiten van het innovatiedecreet duidelijk te maken

hoe en wanneer we wat willen realiseren. Mijnheer Schuermans, ik vraag me af of we de bezorgdheid die in uw fractie en bij vele anderen leeft, niet op een andere manier kunnen oplossen.

Het debat over de veiligheidsinvesteringen heeft onder meer te maken met de noodzakelijke beveiliging die juweliërs in hun KMO moeten installeren om die te beschermen tegen brutale invallen.

Ik doe even een suggestie in persoonlijke naam. Zou het niet beter zijn om te doen zoals bij de dioxinecrisis in het begin van deze legislatuur? Toen hebben we een ontwerp van decreet opgesteld waarin een bijzonder kader werd gecreëerd om gedurende 24 maanden dit soort werken te ondersteunen. De bepalingen moeten passen in de minimalisregeling, want die laat het goedkeuren van zo'n ontwerp van decreet toe. Als binnen de minimalisregeling wordt gebleven, dan is er een ontheffing van de aanmelding bij de Europese Commissie.

Ik maak deze suggestie omdat ik van oordeel ben dat het kaderdecreet en het debat over artikel 6 worden ontworpen om een probleem op te lossen dat veel beter via een andere regelgevende weg kan worden opgelost. Ik heb de tekst van het decreet over de hulp aan ondernemingen ten tijde van de dioxinecrisis nog eens nagelezen. Ik suggereer om een paar woorden te veranderen aan de tekst. We kennen ondertussen de procedure bij Europa voor dit soort regelgeving. Ik herhaal dat het perfect mogelijk is om specifiek te werken via een wetgevend initiatief binnen de minimalisregeling van Europa om een bepaald probleem op te lossen. Als de wil van de volksvertegenwoordigers er is, dan kan alles snel gebeuren. Het initiatief past budgettair in het Hermesfonds.

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

Mijnheer Eddy Schuermans : Mijnheer de minister, u hebt het over twee aspecten gehad. Ik wil nog even uitweiden over artikel 6 met het begrip 'vestiging' en over het veiligheidsaspect, maar ik merk meteen even op dat u de eerste bent van de meerderheid in dit halfrond die een opening maakt in het debat om veiligheidsinvesteringen mogelijk te maken. Ik ben u daar dankbaar voor. Het was wellicht goed geweest om u eerder als gesprekspartner te hebben bij dit belangrijke thema.

De Raad van State heeft een opmerking gemaakt over de termen 'onderneming' en 'vestiging'. We mogen daar niet te licht over gaan. Ik citeer : 'Het

Schuermans

project moet betrekking hebben op de oprichting van een nieuwe onderneming.’ De terminologie heeft dus een juridische betekenis. Het ‘oprichten van een nieuwe onderneming’ is dus heel wat anders dan wat in de verordening staat. Europa zegt, en de Raad van State bevestigt, dat wanneer een verordening wordt overgenomen – wat geen verplichting is – de formulering niet mag afwijken van de oorspronkelijke tekst en dat als dat wel gebeurt, men zich problemen op de hals zal halen.

Het ligt toch meer voor de hand om in ons ontwerp van decreet te schrijven dat de regeling betrekking moet hebben op de ‘oprichting van een nieuwe vestiging of op de uitbreiding van een bestaande vestiging’. We moeten ingaan op de vraag van Europa en de tekst van de verordening overnemen. Die tekst is immers klaar en duidelijk en niet voor interpretatie vatbaar.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer Schuermans, het ontwerp van decreet werd aangemeld bij Europa. Dat is de reden waarom dit debat nu pas wordt gevoerd. Het ontwerp heeft de lange lijdensweg van de Europese raadpleging doorstaan. Artikel 6 wordt bijgevolg door de Europese Commissie als aanvaardbaar geacht.

Er is een verordening inzake KMO's, die van rechtswege toepasbaar is in Vlaanderen, maar het is heel belangrijk dat we in artikel 6 formuleren welke vorm van steun door het Vlaams Gewest niet moet worden aangemeld bij de Europese Commissie. Het is immers het doel van het decreet om via artikel 6 de steun niet te moeten aanmelden bij de Europese Commissie. Daar staat tegenover dat steun ten belope van meer dan 25 miljoen euro voor grote ondernemingen in ontwikkelingszones, wel moet worden aangemeld bij Europa. Dat was het geval voor de dossiers over Ford Genk en Opel Antwerpen.

De heer Eddy Schuermans : Ik wil nog één poging doen. In het originele advies van de Raad van State staat dat als bepalingen uit een verordening worden hernomen, daar geen gebruik van kan worden gemaakt om de inhoud van de verordening te wijzigen. Bij een herneming is het beter zich te houden aan de tekst van de Europese Commissie. Wat is er tegen om de tekst van de verordening over te nemen ? Er is inderdaad een aanmelding bij Europa geweest. De toetsing slaat echter in eerste instantie op het nazicht van de steunpercentages die worden toegekend aan investeringen. Die moeten binnen de Europese normen vallen. Op die manier

wordt de concurrentiepositie van andere bedrijven veilig gesteld. Als de tekst blijft zoals die nu is, zal de verordening niet van toepassing zijn op nieuwe vestigingen.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Artikel 6 is de overname van de stipulatie in de KMO-verordening van de Europese Commissie. We hebben de tekst van de KMO-verordening verbreed in haar toepasbaarheid op alle ondernemingen in het Vlaams Gewest. Dat is de reden waarom artikel 6 zo is geformuleerd. We creëren de grootst mogelijke transparantie voor alle Vlaamse ondernemingen die onder dit kaderdecreet zullen vallen. Het is de bedoeling om een vrijstelling van aanmelding bij Europa te realiseren. We hebben er dan ook alle belang bij om artikel 6 op deze manier te redigeren. Het feit dat dit de toets van de voorprocedure met Europa heeft doorstaan, overtuigt me ervan dat we de juiste beslissing nemen.

De heer Eddy Schuermans : Ik wil dit aspect afronden. CD&V stelt via een amendement voor om het begrip ‘onderneming’ te vervangen door ‘vestiging’. Ons oorspronkelijke amendement bij artikel 6 dat slaat op de veiligheidsinvesteringen, willen we terugtrekken. We willen niet ingaan tegen deze logica en zaken toevoegen die op die plaats door Europa niet waren opgenomen.

Er is een polemiek gevoerd of het al dan niet zinvol was om de Raad van State hierbij te betrekken. Minister Gabriels was daar als de dood voor. Hij was al eerder geconfronteerd met het eerste advies waarin kritiek op dit ontwerp van decreet niet wordt gespaard. Ik lees : ‘Het decreet wil tegemoetkomen aan drie fundamentele bedenkingen : nauwe aansluiting bij het Europees referentiekader, maximale transparantie en vereenvoudiging van de regelgeving, toekomstgerichte regelgeving met optimalisatie respectievelijk uitzuivering van het bestaande instrumentarium. Het is zeer de vraag of de ontworpen kaderregeling inderdaad van aard is om de aldus omschreven doelstellingen te realiseren. Het reeds omvangrijke en disparate wetgevende kader inzake economische expansiesteun dreigt wat het Vlaams Gewest betreft nog omvangrijker en complexer te worden. De bestaande regelgeving wordt immers niet alleen aangevuld met die welke is opgenomen in het om advies voorgelegde ontwerp, die aanvulling gebeurt daarenboven op een wijze die niet bevorderlijk is voor de rechtszekerheid. De stellers van het ontwerp doen er goed aan na te gaan of zij met de ontworpen re-

Schuermans

geling effectief de vereenvoudiging en de transparantie bevorderen waarop zij zich in de memorie van toelichting blijkbaar beroepen'.

Als woordvoerder van een fractie in de oppositie zou ik mijn kritiek niet snediger en niet meer vernietigend kunnen formuleren. Het is dan ook bedroevend dat minister Gabriëls zijn onmacht ventileert door de oppositie te verwijten verdragingsmanoeuvres uit te voeren, door te verklaren dat deze adviesvraag leidt tot het missen van Europese middelen en dat Ford Genk zijn expansiesteun zal verliezen. Dit is totaal uit de lucht gegrepen. De minister zou na zijn desinformatie en het voorspiegelen van luchtkastelen aan de werknemers van Philips Hasselt, beter wat terughoudender zijn. Het is absoluut niet nodig dit procédé te herhalen ten aanzien van de werknemers van Ford Genk. Ze verdienen beter.

Geachte collega's, het is niet de fout van mijn fractie dat de Vlaamse regering 1999, 2000, 2001 en 2002 heeft laten voorbijgaan zonder een voldragen ontwerp voor te leggen. Dat is enkel en alleen de verantwoordelijkheid van deze regering en van de huidige minister van Economie in het bijzonder. Het voorliggend ontwerp van kaderdecreet weegt te licht en komt te laat.

Wat de veiligheidsinvesteringen betreft, sluit ik me aan bij minister Van Mechelen. Elke oplossing terzake is goed voor ons. Om de regelgeving te beperken, waar ook de Raad van State de aandacht op vestigt, stel ik voor dat we niet per aangelegenheid een nieuwe decretale basis zouden creëren. Dat kan eventueel als het probleem daarmee wordt opgelost. Ik zie liever dat we de zaak opnemen, niet in artikel 6 van dit ontwerp, maar wel in een amendement bij artikel 2. In het ontwerp staan wel een aantal specifieke bepalingen over de aandachtspunten die het wenst te behandelen. Het gaat over ecologie, sociale en economische aspecten, en kwalitatieve aspecten van de werkgelegenheid. Het amendement hierover werd eenparig aangenomen. De tekst werd wat dat betreft dan ook gewijzigd. Verder gaat het over duurzaamheid en innovatie.

Mijnheer de minster, liever dan een nieuw ontwerp voor te leggen, wensen we dat ook hier de notie van het veiligheidsaspect kan worden ingebracht. Dat is de reden waarom we het amendement hebben ingediend. Het is transparanter. Het is beter dan aan casuïstiek te doen en per maatschappelijk belangrijk thema, zoals de veiligheid, een afzonderlijke decretale regeling te maken.

De voorzitter : De heer Sols heeft het woord.

De heer Guy Sols : Mijnheer Schuermans, bij een vorige gelegenheid hebben we hierover zowel in de commissie als in de plenaire vergadering uitvoerig van gedachten kunnen wisselen. U hebt een positieve inbreng gehad bij de bespreking van dit ontwerp. U gaat nu echter een stap te ver. Dat stoort me.

U hebt vorige keer gesteld een amendement te willen indienen. Ik heb toen duidelijk geantwoord dat minister Gabriëls de Europese regelgeving – in casu een verordening – moest implementeren. In artikel 2 en 6 wordt de betreffende tekst overgenomen. U hebt dan zelf als eerste het initiatief genomen om zowel aan artikel 2 als aan artikel 6 te prutsen. Ik heb dat in niet mis te verstane woorden afgeraden.

U hebt toen een – volgens ons overbodig – advies gevraagd. Nu blijkt inderdaad dat u wordt teruggefloten. Er wordt duidelijk gesteld dat het hier om een verordening gaat waaraan niet kan worden getornd. U wenst nu het debat hierover te heropenen. Dat is storend. U hebt het nu opnieuw over vestigingen en ondernemingen. De minister heeft daar uitvoerig op geantwoord. Het is spijtig dat u de discussie opnieuw start. Ik begrijp niet goed waar u naar toe wilt.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer Sols, ik weet niet of u aanwezig was bij het begin van het debat. Ik heb toen gezegd dat artikel 6 niet nodig is. Het is perfect mogelijk het ontwerp in te dienen zonder artikel 6 erin op te nemen. Er is geen interne regeling nodig om de verordening van kracht te laten worden. Ook de regering onderschrijft dit.

De Raad van State stelt echter dat indien de tekst van de verordening wordt opgenomen, ze niet inhoudelijk kan worden gewijzigd. Er kan ook geen nieuwe interpretatie aan worden gegeven. Zo onnuttig zijn die adviezen dus niet.

Ten gevolge van dit advies heb ik gesteld dat we ons amendement op artikel 6 intrekken en dat we een nieuw amendement indienen om tegemoet te komen aan de opmerkingen van de Raad van State. We wensen de letterlijke tekst van de verordening over te nemen. Dit houdt in dat we de notie 'vestiging' overnemen en niet het begrip 'onderneming' invoeren.

Mijnheer Sols, u bent jurist en weet dat er een wereld van verschil is tussen het oprichten van een nieuwe onderneming en het oprichten van een

Schuermans

nieuwe vestiging. Investeren in een nieuwe vestiging is of kan iets heel anders zijn dan het oprichten van een nieuwe onderneming. Wat dat betreft, blijven we conform aan het herbevestigde advies van de Raad van State. We stellen dus voor om die tekst te behouden.

Op artikel 2 is op voorstel van de meerderheid een amendement ingediend om de oorspronkelijke tekst, die aan Europa werd voorgelegd, te wijzigen. Op vraag van de meerderheid zijn de begrippen 'kwantitatieve aspecten van werkgelegenheid' en 'kwalitatieve aspecten van werkgelegenheid' toegevoegd. U kunt dus moeilijk zeggen dat we aan artikel 2 hebben geprutst. We hebben dat voorstel ondersteund omdat na het opheffen van de meetwerkstellingssteun nu decretaal de mogelijkheid wordt gecreëerd om die opnieuw in te voeren en dat is een goede zaak. Op de huidige arbeidsmarkt is die steun op zijn plaats. De tekst is dus op vraag van de meerderheid en met onze steun gewijzigd.

Minister Van Mechelen is de eerste die vanuit de meerderheid een opening creëert om aandacht te besteden aan de veiligheid. Hij kan er misschien beter in dit ontwerp van decreet op ingaan in de plaats van te zorgen voor nog een nieuw decreet. Dat laatste zou de kritiek van de Raad van State op de complexiteit en de transparantie nog vergroten. We stellen dus voor om een amendement op artikel 2 in te dienen in verband met de veiligheid.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Ik denk inderdaad dat ik een opening heb gecreëerd. Laat ons ad-hoc-problemen met ad-hocoplossingen aanpakken. Er is een kader voor. Ik heb de omstandigheden geschetst waarbinnen dat vrij snel, transparant en tijdelijk kan gebeuren. We moeten het ontwerp van decreet zo ongeschonden mogelijk houden. Het is slechts met enkele kleine amendementen uit de commissie gekomen.

Ik beschuldig het parlement er niet van vertragsmethodes te gebruiken wanneer het een beroep doet op legale middelen zoals het vragen om een tweede lezing en om een advies van de Raad van State. Toen ik in 1999 mijn departement erfde, werd ik geconfronteerd met een dossierachterstand van meer dan 3 jaar. Concreet ging het om meer dan 4.000 KMO-dossiers en meer dan 500 dossiers van grote ondernemingen. Ondertussen bedraagt de achterstand nog 700 dossiers van kleine onder-

nemingen en minder dan 100 dossiers van middelgrote ondernemingen. Er is dus heel wat werk verricht.

De regering heeft dit ontwerp een eerste keer goedgekeurd in juli 2001. Eind augustus 2001 is het overgemaakt aan de Europese Commissie. Dan volgde er een lange lijdensweg, maar dat weet u ook. Een en ander viel samen met het debat over de beruchte litigedossiers van Limburg. De Europese Commissie heeft ons toen verplicht een aantal zaken op te schorten tot de kwestie was geregeld.

Vandaag vraag ik dat we zouden doorgaan met dit ontwerp omdat er uitvoeringsbesluiten moeten komen. De Europese Commissie heeft heel duidelijk gezegd dat de hele regelgeving die vandaag geldt, op 31 december 2003 vervalt. We moeten hier dus door.

Het gaat hier om kaderregelgeving die wel transparant is. In een viertal hoofdvoeringsbesluiten zullen we het hele kader van een nieuw economisch ondersteuningsbeleid schetsen. Dat beleid zal horizontaal werken op basis van de Europese regelgeving. Daardoor zullen we een vernieuwd economisch beleid kunnen voeren in Vlaanderen.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de minister, ik vind het goed dat u niet spreekt over vertragsmanoeuvres wanneer parlementsleden op basis van het reglement om advies van de Raad van State of om een tweede lezing vragen. Dat is nieuw. We hebben de afgelopen weken andere dingen gehoord.

Ik wil nog iets zeggen over die achterstand. Tijdens de vorige legislatuur hebben we vanuit onze partij een moeilijk debat gevoerd op een moment dat het economisch goed ging en er gelukkig veel investeringen waren. De expansiesteun had die evolutie moeten volgen, maar dat is niet gebeurd. Ik hoop dat de huidige of de volgende minister van Economie opnieuw naar het parlement kan komen met de mededinging dat hij een tekort aan kredieten heeft omdat het economisch beter gaat.

Op belangrijke momenten hebben we dat echter niet of onvoldoende gevolgd. Bij de begrotingswijziging hebben we slechts met mondjesmaat de nodige kredieten kunnen inschrijven. We verschilden daarover van mening, zowel met onze coalitiepartner als met de toenmalige VLD. De VLD zag dat toen dus ook niet zitten. De heer Denys verweet ons dat wij de enigen waren die vragende partij waren voor expansiesteun.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer Schuermans, het gaat hier om de essentie van het debat. Het systeem van vroeger was een open-endsysteem. Op het moment dat ik minister werd, was er een achterstand van meer dan 250 miljoen euro voor het vastleggen van de ingediende dossiers.

De kracht van dit kaderdecreet en het uitvoeringsbesluit dat zal volgen, is net dat het de bedoeling heeft om te werken met gesloten budgetten en met een callsysteem, waardoor dossiers tegen elkaar kunnen worden afgewogen. Ik zal u een voorbeeld geven. U mag dat dossier morgen gerust eens komen inkijken bij de administratie. Op een bepaald moment werd ik geconfronteerd met een dossier van Flanders Food, Flanders Fruit en Flanders GSM, op dat ogenblik goed voor een meertewerkstellingssteun van bijna 11 miljoen euro. Er was echter geen enkele garantie op duurzame tewerkstelling, op innovatieve kracht of op een logistieke meerwaarde. Het decreet was een automatisme, het was een open loket dat budgettair oncontroleerbaar was.

Ik ben een hevig voorstander van het callsysteem, zoals dat wordt gebruikt in verschillende andere landen, zoals Nederland en Italië. Er wordt dan gewerkt met budgettaire enveloppen waarbinnen dossiers worden ingediend, zoals bij het IWT en het Mercuriusproject. De ingediende dossiers worden tegen elkaar afgewogen en binnen de enveloppe toegekend.

We verschillen echter niet op alle vlakken van mening. Ik spreek nu vanuit mijn functie van minister van Begroting. Het is de bedoeling om om de 6 maanden een call te doen. Als uit een call bijvoorbeeld blijkt dat er een zeer hoogwaardig aanbod is van nieuwe investeringen in Vlaanderen, die een doorbraak kunnen betekenen voor het economisch draagvlak en voor de tewerkstelling, dan kunnen we dat bij een budgetcontrole bespreken en bijkomende middelen beschikbaar stellen. Daar heb ik geen probleem mee. Ik denk dat ik wel mag zeggen dat de voorbije 3 jaren niemand meer dan ik heeft voorzien in meer bijkomende middelen voor economie, waar nodig.

De voorzitter : De heer Sols heeft het woord.

De heer Guy Sols : Ik zal kort zijn. Eerst en vooral is het natuurlijk het goed recht van de heer Schuermans om alle wettelijke middelen uit te putten en advies te vragen aan de Raad van State. Ik stelde me enkel de vraag of dat hier wel aangewezen was. Volgens mij moeten we dit kaderdecreet zo snel mogelijk goedkeuren. We moeten zoeken naar uit-

voeringsbesluiten om dit systeem, dat een goed systeem is, zo snel mogelijk in gang te zetten.

We gaan de hele polemiek die we hebben gevoerd tijdens de vorige plenaire bespreking, niet herhalen. Het gaat hier vandaag enkel over het amendement dat u had ingediend en dat door de Raad van State werd verworpen. Ik stel ook vast dat de voorliggende tekst de Europese toets reeds heeft doorstaan. De minister bevestigt dat vandaag. Welke garantie wilt u nu nog meer ?

Ik deel uw tevredenheid over het feit dat de minister vandaag een correcte opening maakt om tegemoet te komen aan het aspect veiligheid. Ik denk dat u daarmee volledige voldoening hebt gekregen voor alle opmerkingen en kritiek die u had op dit ontwerp.

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Mijnheer Schuermans, ik bewonder uw hardnekkigheid, die volgens mij een betere zaak waardig is. Het uiteindelijke doel is namelijk toch bereikt : een aanpassing van het economisch ondersteuningsbeleid aan nieuwe tijden en aan de Europese verordeningen. Wat de Raad van State zegt, is dat het reeds een Europese richtlijn is en dat we daarvan geen Vlaams decreet hoeven te maken. Dat weten we allemaal. Ik denk dat het duidelijk is dat we de keuze hebben gemaakt om dat toch te doen. Ik denk aan de natuurrichtlijn en andere richtlijnen. Het is logisch dat de mensen die hier wonen en aan de wetgeving moeten voldoen, moeten weten wat die wetgeving inhoudt. Daarom moet ze in het Staatsblad verschijnen als decreet. De decreetgevers kunnen beslissen om een aanvulling toe te voegen om de wetgeving te verduidelijken. Als dit niet het geval is, krijgt de uitspraak van de Raad van State een averechts affect en zijn er nog meer decreten nodig, die louter een vertaling zijn van de Europese richtlijnen. Ik denk bijvoorbeeld aan de Europese natuurrichtlijnen die zopas zijn vertaald. Ik stel voor technisch-juridische adviezen niet zo letterlijk op te nemen, zoniet komen we in een lawine van wetgeving terecht in plaats van een vereenvoudiging na te streven. Wij hebben een correcte vertaling uitgevoerd, die de hele procedure doorlopen heeft. Er is dus geen probleem.

Wat het tweede aspect betreft, in een vorige discussie hebben wij reeds onze interpretatie over dit veiligheidsaspect gegeven. Wij herhalen dat steun kan, mits de investering in een gegeven kader gebeurt. De persoonlijke opmerking die de minister vandaag maakt, zal binnen de meerderheid worden be-

Stassen

spoken. Er zal worden nagegaan of er wettelijk gevolg aan moet worden gegeven.

De heer Eddy Schuermans : Europa zegt dat het niet nodig is verordeningen te hernemen, terwijl er toch zaken zijn die niet in verordeningen zijn opgenomen. Op dat punt is een decretale regeling op haar plaats. Dat is eveneens de stelling van de Raad van State. Het is niet zo dat er geen nieuwe decreten meer nodig zijn. De vraag is alleen of bepaalde aspecten van de verordening in het decreet moeten worden opgenomen. Men moet zich dan wel aan de letter van de verordening houden en er geen nieuwe interpretatie aan geven.

De heer Jos Stassen : Als dat zo is, moeten wij verordeningen omzetten, onze handtekening eronder zetten en erover stemmen.

De heer Eddy Schuermans : Dat is zo.

De heer Jos Stassen : Wij mogen de steun niet verhogen of aanpassen, wij mogen alleen de richtlijn verduidelijken. Als de juridische dienst van de administratie stelt dat wat u beoogt, ook mogelijk is, dan zoekt u spijkers op laag water. U misbruikt dan gewoon uw positie en hanteert een De-Cremtaktiek. U bent in feite voorstander, maar u pleit toch tegen. Laten we gewoonweg stellen dat u hebt gekocht en nu verloren hebt.

De heer Eddy Schuermans : U vervalt in de repliek van de vorige keer. U stelt dat er verdragingsmanoeuvres worden uitgevoerd. De minister zegt nochtans dat dit hier op zijn plaats is. Teksten waarvan lang is gewerkt, moeten door de Raad van State worden getoetst. U mag dit niet misbruiken door dit in een verkeerd daglicht te plaatsen. U hebt een goede uiteenzetting gehouden, maar het laatste was er teveel aan en staat haaks op wat de minister heeft gezegd. Ik ben blij dat de minister een deur openlaat. Ik hoop dat steun aan investeringen voor veiligheid niet alleen mogelijk is als die past in een globaal pakket van veranderingen of uitbreidingswerken.

Het wordt voor de minister een moeilijke taak om in de regering steun te krijgen voor de idee dat veiligheidsinvesteringen op zich, zoals gevraagd door heel ondernemend Vlaanderen, van klein tot groot, nodig zijn. Vandaag nog zijn cijfers bekendgemaakt over sectoren die getroffen zijn door de onveiligheidsproblematiek. Het gaat daarbij zowel om de informatica- als om de textielsector, als om andere sectoren. Zij staan voor de situatie dat het bijna

onmogelijk wordt om hun onderneming nog te verzekeren. De premies zijn in 2003 nogmaals met 10 percent gestegen. Veel ondernemingen komen zelfs helemaal niet meer toe aan verzekeren.

In bepaalde sectoren heeft 30 percent geen diefstalverzekering meer. Er zijn twee redenen voor : 48 percent verzekert zich niet omwille van financiële redenen, de rest komt niet meer in aanmerking. Ze worden verondersteld dermate te investeren dat hun zaak in de praktijk onverzekerbaar wordt. Het betreft hier een collectief belang. Indien we deze veiligheid belangrijk vinden voor de ondernemer, voor zijn personeel en voor zijn klanten, zullen we zelf de nodige inspanningen moeten leveren.

Dit betekent uiteraard niet dat dit enkel onze verantwoordelijkheid is. Het is ook niet alleen onze verantwoordelijkheid om in ecologische systemen te investeren. Indien het hier naar voren gebrachte denkspoor niet tot resultaten kan leiden, zullen we later een afzonderlijke decretale regeling moeten uitwerken. Indien dit gebeurt, kunnen we dit nieuwe ontwerp van decreet steunen.

De heer Jos Stassen : Mijnheer Schuermans, u zegt dat bedrijven niet meer verzekeraar zijn omdat ze niet langer voor een verzekering in aanmerking komen of omdat de premies te hoog zijn om nog enige winst te maken. Denkt u dat de verzekeringsfirma's deze bedrijven wel zullen willen verzekeren indien de Vlaamse overheid bepaalde investeringen terugbetaalt ? Deze terugbetalingen zouden het verzekeringsprobleem niet oplossen. (*Opmerkingen*)

Hiervoor zijn andere maatregelen nodig.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer Stassen, u stelt de zaken veel te karikaturaal voor. Net als met betrekking tot andere problematieken, pleiten we in dit verband voor tijdelijke maatregelen. (*Opmerkingen van minister Dirk Van Mechelen*)

Ik zal dit even illustreren aan de hand van een voorbeeld uit een andere sector. Een tijdje geleden zijn we geconfronteerd met een ernstige onveiligheidsproblematiek inzake de accommodaties in de hotelsector. Deze problemen waren zowel verzekerings-technisch als maatschappelijk van aard.

Op een bepaald ogenblik heeft de Vlaamse overheid besloten een regeling in het leven te roepen om de hotelsector gedurende een bepaalde periode te ondersteunen. Deze regeling heeft zoveel succes gehad dat we ze na een tijdje weer hebben kunnen

Schuermans

afschaffen. Deze problematiek is nu zelfs niet meer aan de orde.

De minister heeft daarnet terecht opgemerkt dat bepaalde sectoren soms worden geconfronteerd met maatschappelijke problemen die ze niet alleen kunnen aanpakken. Op dergelijke momenten moet de Vlaamse overheid de nodige initiatieven nemen. Dergelijke maatregelen zouden maatschappelijk zeker naar waarde worden geschat.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Ik heb het volste vertrouwen in het gezond verstand van het Vlaams Parlement. Inzake de ruimtelijke ordening is gebleken dat uitgebreide debatten successen kunnen opleveren.

Het voorliggend probleem is bijzonder ernstig. Dat bepaalde bedrijven niet langer verzekerd zijn, is in mijn ogen onaanvaardbaar. We moeten hiervoor de nodige oplossingen vinden. Deze oplossingen zullen zich evenwel op alle bestuurlijke niveaus situeren. De federale overheid, de Vlaamse overheid en de lokale overheden zullen een kader moeten uitbouwen om dit probleem in te dijken.

Het gaat me niet enkel om de financiële kant van de zaak. Ik vind het sociaal, maatschappelijk en economisch onaanvaardbaar dat mensen stoppen met ondernemen omdat ze zich bedreigd voelen. Ik veronderstel dat geen enkel lid van het Vlaams Parlement dit kan goedkeuren. De oplossingen voor dit probleem zullen zich niet enkel op het niveau van de veiligheidsdiensten situeren. We mogen ons niet tot een verhoging van de pakkans beperken.

Ik zal dit even illustreren aan de hand van een voorbeeld. Er worden momenteel haast geen geldtransporten meer overvallen. De nieuwe regeling heeft vruchten afgeworpen. Zoals in dergelijke omstandigheden meestal gebeurt, zijn de overvallen gewoon naar een andere sector verschoven.

De belangrijkste vraag is hoe de overheid op deze evolutie moet reageren. In het kader van het veiligheidsbeleid heeft de premier een eerste batterij aan maatregelen genomen. Zo heeft hij in West-Vlaanderen het overleg met de Franse overheid op gang gebracht.

Een andere vraag is of bijkomende investeringen in die handelszaken noodzakelijk zijn. Normaal gezien moeten dergelijke investeringen economisch verantwoord zijn. Ze moeten worden afgeschreven en in de kostprijs van de producten worden verrekend. Door middel van bepaalde programma's kan de Vlaamse overheid bepaalde impulsen geven. De door de heer Schuermans aangehaalde problematiek kan aan bod komen in de uitvoeringsbesluiten die bij dit kaderdecreet horen.

We hebben in het verleden reeds bewezen dat we ook door middel van tijdelijke programma's de nodige impulsen kunnen geven. Deze impulsen kunnen in de vorm van directe steun worden aangeboden. Ze kunnen tevens, zoals naar aanleiding van de dioxinecrisis is gebeurd, de vorm van een waarborgregeling aannemen. De voorliggende problemen kunnen perfect door middel van een waarborgregeling worden aangepakt. In dat geval zouden we slechts enkele woorden in de tekst van het ontwerp van decreet hoeven te veranderen.

Mijns inziens mogen we het debat over het voorliggend ontwerp van kaderdecreet niet laten verminken door een debat over één enkel onderwerp. Het spreekt vanzelf dat de door de heer Schuermans aangehaalde problemen moeten worden opgelost. Ik heb hier al twee mogelijke oplossingen vermeld. Ik zal minister Gabriëls met klem vragen om deze mogelijkheden verder te onderzoeken. Dit moet tot een open debat in de commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme leiden. Mijn persoonlijke ervaringen hebben me geleerd dat dergelijke debatten vaak tot resultaten leiden.

De voorzitter : De heer Voorhamme heeft het woord.

De heer Robert Voorhamme : Ik zeg niet dat er in bepaalde sectoren geen probleem kan zijn, maar des te meer blijkt het volgende. Om daar een antwoord op te geven, is het verkeerd om het instrument te gebruiken van het ondersteuningsbeleid in het algemeen.

De heer Eddy Schuermans : Dat zegt de minister niet.

De heer Robert Voorhamme : Neen, maar ik ben de minister natuurlijk niet. Ik zeg dit gewoon namens mijn fractie.

Als er een probleem is in verband met verzekeraarbaarheid, dan moet het probleem worden aangepakt waar het is gesitueerd. Er is misschien een

Voorhamme

probleem met de verzekeringssector en met de manier waarop dit soort aangelegenheden moet worden verzekerd. Er moet maar eens worden uitgezocht in hoeverre het probleem daadwerkelijk bestaat.

Ik kan me voorstellen dat bepaalde commerciële activiteiten, zoals bijvoorbeeld de juwelenhandel, sowieso een extra beveiliging vragen die inherent is aan de activiteit. Men moet niet proberen de kosten van die inherente investering af te wentelen op de gemeenschap. Ik kan me wel voorstellen dat er inderdaad op bepaalde plaatsen extra actie nodig is, die meer met politieel beleid en dergelijke zaken te maken heeft.

Ik kan me ook voorstellen dat er problemen zijn met de verzekeringssector in het algemeen. Er is bijvoorbeeld een pregnant probleem in verband met de verzekering van geneesheren in dit land, wat ervoor zorgt dat er nog nauwelijks gynaecologen gevormd worden. Er wordt immers al op voorhand van uitgegaan dat gynaecologen zulke dure verzekeringspremies moeten betalen – zelfs tot na hun beroepsloopbaan – dat het ondraagbaar wordt. Dat is een verzekeringsprobleem.

Dit hier is evenzeer een verzekeringsprobleem, voorzover die zaken zich op een normale manier zouden hebben uitgerust, en dan nog voor onbetaalbare premies komen te staan. Dan is er een verzekeringsprobleem dat niet wordt opgelost via een economisch ondersteuningsbeleid, maar veel adequater via andere wegen. Indien u probeert te doen wat u tot nog toe hebt proberen te doen, namelijk om het via het economisch ondersteuningsbeleid te doen, dan leidt dit tot een misbruik van het doel van een economisch ondersteuningsbeleid.

Een economisch ondersteuningsbeleid moet in essentie te maken hebben met een zekere sturing van de overheid ten opzichte van de economische evolutie. Dit hier heeft daar niets mee te maken. Ik zeg niet dat het geen probleem is, we zullen het moeten uitzoeken. Ik zeg u nu reeds dat het voor onze fractie niet vanzelfsprekend is om daar een extra steunregime voor te ontwikkelen. We zullen het bestuderen, en misschien moet de oplossing voor uw probleem in een totaal andere richting worden gezocht.

Mijnheer Schuermans, ik zou ook nog het volgende willen voorstellen. Uit die bespreking, die misschien een interessante bespreking is geweest, is

mijn conclusie dat het ontwerp van decreet zoals het nu voorligt, best wordt goedgekeurd en dat er best niet meer te lang wordt 'geprocedureerd'. We zijn immers economisch belangrijke tijd aan het verliezen. In deze tijd moeten we er alles aan doen opdat onze economie zo gesmeerd mogelijk loopt. Dan vind ik het stilaan onverantwoord dat wij hier aan kommaneukenij doen over een ontwerp van decreet dat al lang in werking had moeten zijn.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer Voorhamme, ik herhaal het voor de laatste keer. U zult het ons niet ten kwade kunnen duiden dat we een advies hebben gevraagd in januari 2003, na een periode van 4 jaar legislatuur, om een tekstverfijning te bekomen. We zullen daar ook toe komen. Daar twijfel ik niet aan. Is het nu niet, dan is het via een nieuwe decretale regeling. Wat de vertraging betreft, bent u dus aan het verkeerde adres. Het is onze plicht om een goed werkstuk af te leveren. Als u de kritiek van de Raad van State leest, maakt die brandhout van wat voorligt. De meerderheid zou dus echt wel wat bescheidener moeten zijn. *(Opmerkingen van de heer Robert Voorhamme)*

Wat de inhoud betreft inzake de veiligheid, is het onze opvatting, nauw aansluitend bij wat de minister zegt, dat het eventueel kan via dit decreet. Hij ziet het via uitvoeringsbesluiten. Wij geven er de voorkeur aan om het initieel op te nemen in de tekst. Indien ons amendement het niet haalt, zullen we overwegen om dit probleem te verhelpen door een specifieke decretale regeling.

Er is inderdaad een verzekeringsprobleem, maar we mogen het niet daartoe herleiden. Het is ook een financieel probleem. Uit navraag bij de sectoren blijkt dat er niet alleen sprake is van heel grote ondoorzichtigheid, maar ook van een niet-productieve uitgave. Iemand verkoopt immers niet meer omdat hij beter beveiligd is. Dat is een niet-productieve uitgave, net zoals de uitgave in bepaalde sectoren met betrekking tot de toegankelijkheid en het comfort voor personen met een handicap. Dat brengt niet noodzakelijk meer op, maar het is maatschappelijk belangrijk dat het gebeurt. Er zijn dus decretale analoge precedenter.

We hopen dat het persoonlijke idee van de minister dat hier naar voren werd gebracht, de toets van de regering en het parlement zal doorstaan. Dit debat stemt me echter niet echt hoopvol, maar u zult wat dat betreft in ons een bondgenoot vinden. We houden dezelfde teneur aan als de Raad van State. We vinden dat deze lange periode had moeten worden gebruikt om met een betere tekst te komen, die nog nauwer aansluit bij de Europese

Schuermans

regels en meer inspeelt op een aantal problemen op het terrein. (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter : De heer Van Goethem heeft het woord.

De heer Roland Van Goethem (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, heren ministers, geachte leden, het debat was heel interessant, maar ik ga niet meer de juridisch-technische aspecten van het betoog van de heer Schuermans hernemen. Hij heeft dat prima gedaan.

Ik leer wel een aantal dingen uit deze discussie. Zo blijkt dat de uiterst linkse zijde helemaal niet geïnteresseerd te zijn in de beveiliging van ondernemers. Gelukkig is er nog een minister die nadenkt en het probleem mee onder ogen wil zien. Volgens de Raad van State kunnen we aan verordening 70/2001 nog maar weinig veranderen. De tekst van artikel 6 is er. Er is ons op gewezen dat we niet mogen prutsen aan dat artikel, daar het volledig overeenstemt met de Europese regels. De redenering van de heer Schuermans is logischerwijze dan ook correct : dan moeten we ook die vestiging herhalen.

Kunnen wij nu iets doen voor de veiligheid ? Blijkbaar wel. De minister stelt een oplossing voor in de vorm van een apart ontwerp van decreet. Ik heb daar toch een bedenking bij. Ik hoop dat hij dan wel een tijdschema vastlegt. Nu kunnen we het probleem immers perfect oplossen door veiligheid op te nemen in artikel 2 van dit voorliggende ontwerp van decreet. Europa verbiedt dat niet. Als Europa het heeft over investeringen, dan gaat het over grond, gebouwen, machines en uitrusting. Dit is dus mogelijk. Het zou de ondernemers tenminste de zekerheid geven dat hun investeringen in veiligheid ook in aanmerking kunnen komen door dit ontwerp. We stellen echter vast dat uiterst links niet mee wil. De VLD-fractie gaat nogmaals mee in die logica, die erop neerkomt dat veiligheid hen niet interesseert.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer Van Goethem, ik heb dat niet gehoord en ik heb dat nergens gelezen. Het standpunt van de meerderheid is dat het ontwerp van kaderdecreet voldoende breed is om ook veiligheidsinvesteringen op te nemen in een investeringsproject. Daarover bestaat hier een consensus. Er is sprake van een zeer specifiek probleem. Ik stel voor om dit te isoleren van het debat over het ontwerp van kaderdecreet. Ik denk dat er met een beetje creativiteit oplossingen mogelijk

zijn voor dit maatschappelijke probleem, en dat die niet zo duur zullen zijn.

Ik vraag dat u geen karikatuur zou maken van dit ontwerp. Het is niet zo dat de VLD en links tegen veiligheidsinvesteringen zijn, en rechts voor. Dat is intellectueel oneerlijk en onverstandig, want het doet het debat tekort.

De heer Roland Van Goethem : Mijnheer de minister, het is helemaal niet intellectueel oneerlijk. Ik heb niet gezegd dat de VLD ertegen is, want veel VLD'ers fronsen de wenkbrauwen als het niet wordt aanvaard.

Het is mogelijk om in artikel 2, naast ecologie, duurzaamheid, enzovoort, het begrip veiligheid op te nemen. Als de VLD dan toch een opening wil maken voor investeringen in veiligheid, dan zijn we bereid een wisselmeerderheid te leveren voor de goedkeuring van het amendement. Voor ons is dat geen probleem, want de veiligheid van de ondernemer en de onderneming, en het klimaat waarin mensen moeten werken zijn voor ons belangrijker dan het klimaat waarin de vogeltjes moeten rondvliegen.

De heer Robert Voorhamme : Het klimaat waarin de vogeltjes moeten rondvliegen, is ook het klimaat waarin wij moeten leven.

De heer Roland Van Goethem : De vogeltjes worden niet overvallen. (*Opmerkingen van de heer Robert Voorhamme*)

Neemt u er gerust akte van. Ik geef u bovendien een goede raad. U hebt zonet een discours gehouden dat veiligheid niet zo'n probleem is. Ga dat eens vertellen op de Turnhoutsebaan aan de mensen die nu investeren in onbreekbaar glas. Voor u uitgesproken bent, wordt u een voorstander van investeringen in veiligheid, want u zult in uw eigen veiligheid moeten investeren.

De voorzitter : De heer Voorhamme heeft het woord.

De heer Robert Voorhamme : Daar gaat het nu juist om. We hebben het hier over een kaderdecreet voor een economisch ondersteuningsbeleid, met een callsysteem en de grote richtsnoeren daarvan. Het probleem op de Turnhoutsebaan dat u nu aanhaalt, onderkennen we. Ik heb trouwens al met de winkeliers daar gesproken, en zoek mee naar oplossingen voor hun problemen. Maar hoe meer ik met hen praat, hoe meer ik ervan overtuigd raak dat het instrument om dit soort problemen aan te

Voorhamme

pakken, niet een decreet op het economisch ondersteuningsbeleid is.

Hun probleem is er een van verzekeraarbaarheid. Zijn ze al of niet verzekerd, en kan de schade die ze hebben geleden door een verzekering worden aanvaard? Daarvoor hebben ze oplossingen ad hoc nodig. Bovendien zijn er problemen die te maken hebben met specifieke activiteiten. Er moet grondig worden nagegaan of bepaalde investeringen in veiligheid inherent zijn aan de activiteiten van de sector. In dat geval vragen ze niets bijzonders, want dan kunnen ze zelfs impliciet voor investeringen in uitrusting en onroerend goed een beroep doen op de bepalingen uit dit decreet.

Als dat echter niet zo is, dan is het een probleem tussen de verzekeringssector, die zich altijd heel beveiligend opstelt, en een sector met bepaalde activiteiten, dat ook onderling door hen moet worden opgelost. Het economisch ondersteuningsbeleid en het decreet daarover als basis voor de sturing van onze economie, hebben daar weinig mee te maken.

Deze discussie over het economisch ondersteuningsbeleid, waar u voor het overige nog weinig kritiek op hebt gegeven, wordt bevuild door een discussie over een vreemd element. Dat element moet op zich ook onder ogen worden gezien, maar dan niet in de context van dit ondersteuningsdecreet. Dat is de essentie. U gaat daar geheel aan voorbij. Ofwel bent u te kwader trouw, ofwel hebt u van het opzet van dit decreet niets begrepen.

De heer Roland Van Goethem : Het is geen van beide, mijnheer Voorhamme. Bekijkt u het eens van de andere kant. U zegt dat beveiliging niets te maken heeft met economische expansie, maar als een bedrijf wegens onveiligheid zijn deuren sluit en mensen op straat moet zetten, dan heeft het wel met economie en tewerkstelling te maken. Dat moet u onder ogen durven zien. Dat kan een resultaat zijn van het gebrek aan veiligheid.

De voorzitter : De heer Voorhamme heeft het woord.

De heer Robert Voorhamme : Ik wil proberen mee te denken in die richting. Stel dat een bedrijf zijn deuren sluit omdat het met onveiligheid wordt geconfronteerd, dan moet daar een antwoord op worden gevonden. Weet u wat de belangrijkste bekommernis is van de winkeliers van de Turnhoutsebaan? Dat hier steeds in negatieve bewoordingen wordt gepraat over de Turnhoutse-

baan, terwijl er één keer een incident is geweest. Het ergste wat hen overkomt, zo zeggen de mensen zelf, is dat in heel Vlaanderen en in een groot deel van Antwerpen over de Turnhoutsebaan wordt gesproken als een te mijden gebied. Zo zal hun commercie niet vooruitgaan natuurlijk. Dit moeten we onthouden. Dit is niet wat u zegt, maar wat de mensen zelf zeggen.

Laat ons veronderstellen dat een bedrijf gedwongen zou worden te sluiten omwille van herhaalde confrontaties met onveiligheid, dan vind ik – en mijn fractie – dat een probleem. Dat moet worden onderkend en er moeten oplossingen komen. Die oplossingen zijn niet te vinden in dit decreet. Dit decreet is zoals schieten met een kanon dat moeilijk valt te richten op een zeer specifiek probleem. De winkeliers van Borgerhout zullen daar evenmin het antwoord in vinden, daar ben ik van overtuigd. Ze zullen zich bedrogen voelen met uw antwoord dat ze in de toekomst via een economisch ondersteuningsdecreet de mogelijkheid zullen krijgen om de schade die ze hebben opgelopen en de risico's die ze lopen te laten betalen. Met dit antwoord zullen de mensen eens lachen. De kern van de zaak is dat we de problemen moeten aanpakken met de juiste middelen.

Minister Dirk Van Mechelen : En met een geïntegreerd beleid.

De heer Roland Van Goethem : Mijnheer Voorhamme, u blijft rond de pot draaien en uw kop in het zand steken. We vragen niet dat dit decreet uitsluitend op veiligheid zou gericht zijn, we willen eenvoudigweg het aspect veiligheid toevoegen. Dat is een nuance. U hebt het over ecologie, sociale en economische aspecten, duurzaamheid. Is ecologie een doelstelling voor een bedrijf?

De heer Robert Voorhamme : Het is belangrijk.

De heer Roland Van Goethem : Het is even belangrijk als veiligheid. Als u me zegt dat het een belangrijk item is, ben ik het volledig met u eens, maar dan is veiligheid ook een belangrijk item. Het is het beste instrument dat we tot nu toe hebben. U hebt daarnet gezegd dat u de veiligheidsproblemen wel ziet. Dan hebt u via het amendement op artikel 2 de perfecte mogelijkheid om dat op te lossen.

De heer Robert Voorhamme : We moeten het juiste instrument gebruiken.

De heer Roland Van Goethem : Dat is het juiste instrument. (*Opmerkingen van de heer Robert Voorhamme*)

De voorzitter : Rekening houdend met de agenda, moeten we vermijden om de onderwerpen die in de commissie grondig zijn uitgepraat, in de plenaire zitting over te doen. Dit maakt het debat niet interessant, zelfs niet voor de mensen die de commissievergaderingen niet hebben gevolgd.

De heer Roland Van Goethem : Ik moet jammer genoeg afsluiten met te melden dat we zonder die kleine aanpassingen dit decreet niet zullen goedkeuren. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, collega's, zowel collega Gabriëls als ikzelf hebben de kans gehad tijdens het debat zelf te repliceren.

Ik wens van deze gelegenheid gebruik te maken om mijn dank te betuigen aan de leden van de commissie voor Economie waarmee ik zelf het debat heb kunnen voeren. Uit de commissieverslagen blijkt duidelijk dat daar bijzonder vruchtbare gesprekken hebben plaatsgevonden.

Ik wens ook mijn dank te betuigen aan de administratie Economie die de voorbije 3 jaar werkelijk titanenwerk heeft geleverd in het dossier van de economische expansiesteun. Ik denk daarbij niet alleen aan het oplossen van de contentieux, maar ook aan het schrijven van een volledig nieuw decreet en van alle nodige uitvoeringsbesluiten die eigenlijk reeds klaar zijn en onmiddellijk voor bespreking kunnen worden neergelegd.

Het moet onze betrachting zijn dit tegen het einde van het jaar af te ronden. We moeten voor de steunverlening aan onze ondernemingen zo snel mogelijk over een volledig nieuw, duidelijk, transparant en juridisch juist kader beschikken. Dit zal een einde maken aan het oude juridisch kluwen van besluiten die nu eens wel, dan weer niet van toepassing waren, al naar gelang de dag van indiening, de ligging van het gebied, enzovoort. Dit is een extra manier om onze economie in de tweede jaarhelft te doen groeien.

Het nieuwe kaderdecreet voor het economisch ondersteuningsbeleid was broodnodig. Ik ben verheugd dat er slechts één fonds op van toepassing is. We moeten er wel nog op toezien de uitvoeringsbesluiten zo eenvoudig mogelijk te maken zodat we afstappen van de regeling van de jaren vijftig en zestig en dat we nu met een nieuw instrumentarium kunnen werken. De heren Voorhamme en Sols

vroegen terecht om echt sturend, flexibel en vooral snel op te treden ten opzichte van de ondernemingen.

Het is goed dat veel dossiers worden ingediend. Het is echter niet goed dat de indieners van die dossiers dan 3 jaar moesten wachten op het antwoord of en hoeveel steun ze uiteindelijk zouden krijgen. Hier hebben we een systeem met een call en met duidelijke spelregels waarbij een bedrijf binnen 6 tot 9 maanden duidelijk te weten komt of haar investering in aanmerking wordt genomen en door de overheid zal worden gehonoreerd. Daardoor kan een bedrijf voor het eerst die geplande investering mee opnemen in zijn financieel en zijn investeringsplan.

Daardoor zal naar mijn bescheiden mening nu eindelijk en daadwerkelijk een impuls kunnen worden gegeven om die investeringen echt door te voeren. Vroeger ging het meer om een kers op de taart. Meestal was de kers echter zuur voordat ze op de taart werd geplaatst.

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw constructieve inbreng, een inbreng die we bij de vorige bespreking gemist hebben. Hadden we die constructieve inbreng toen wel gehad, dan had dit ons misschien een tweede ronde kunnen besparen.

Ook ik wens de administratie Economie te danken voor het werk dat zij geleverd heeft. In dit verband had ik willen vragen of de uitvoeringsbesluiten, die deze administratie heeft voorbereid, op korte termijn aan de commissie zullen worden voorgelegd.

Minister Dirk Van Mechelen : Ik verwijs in dit verband naar de afspraken die gemaakt werden in het kader van het innovatiedecreet. Het innovatiedecreet is een kader en de besluiten zijn eigenlijk doorslaggevend. Het is dan ook een *conditio sine qua non* dat die besluiten zo snel mogelijk aan de commissie zullen worden voorgelegd.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van de-

Voorzitter

creet betreffende het economisch ondersteuningsbeleid.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen

AFDELING I

Doelstelling

Artikel 2

De Vlaamse regering kan met betrekking tot de in dit decreet vermelde categorieën van steun en met inachtneming van de in dit decreet bepaalde regels, steun verlenen aan projecten die passen in het ruimtelijk economisch beleid en het ondernemingsbeleid met aandacht voor ecologie, sociale en economische aspecten, *kwantitatieve en kwalitatieve aspecten van werkgelegenheid*, duurzaamheid, innovatie en kennisbevordering, binnen de voorziene begrotingskredieten.

Op dit artikel is er een amendement dat luidt als volgt :

Amendement Nr. 12

voorgesteld door de heer Eddy Schuermans
na indiening van het verslag

Artikel 2

Op de derde laatste regel vóór het woord "duurzaamheid" het woord "veiligheid," invoegen.

De stemmingen over het amendement en het artikel worden aangehouden.

AFDELING II

Definities

Artikel 3

Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder :

- 1° onderneming : de natuurlijke personen die koopman zijn of een zelfstandig beroep uitoefenen, de vennootschappen die de rechtsvorm van een handelsvennootschap hebben aangenomen, de Europese economische samenwerkingsverbanden en de economische samenwerkingsverbanden, die beschikken over een exploitatiezettel in het Vlaamse Gewest of zich ertoe verbinden in het Vlaamse Gewest een exploitatiezettel te vestigen ;
- 2° kleine ondernemingen : ondernemingen die aan de volgende voorwaarden cumulatief voldoen :
 - a) minder dan 50 werknemers tewerkstellen ;
 - b) een jaaromzet hebben van maximaal 7 miljoen euro, of een jaarlijks balanstotaal van maximaal 5 miljoen euro ;
 - c) beantwoorden aan het zelfstandigheids criterium ;
- 3° middelgrote ondernemingen : ondernemingen die aan de volgende voorwaarden cumulatief voldoen :
 - a) minder dan 250 werknemers tewerkstellen ;
 - b) een jaaromzet hebben van maximaal 40 miljoen euro, of een jaarlijks balanstotaal van maximaal 27 miljoen euro ;
 - c) beantwoorden aan het zelfstandigheids criterium ;
 - d) geen kleine onderneming zijn ;
- 4° grote ondernemingen : ondernemingen die niet ressorteren onder de categorie kleine of middelgrote onderneming ;

Voorzitter

5° steun : elke maatregel waarbij een economisch voordeel wordt verleend die met overheidsmiddelen wordt bekostigd ;

6° steunintensiteit : het steunbedrag, uitgedrukt als een percentage van de in aanmerking komende kosten of investeringen van het project, voor aftrek van de directe belastingen ;

7° regionale steungebieden : gebieden die op sociaal-economisch gebied achtergebleven zijn en beantwoorden aan de voorwaarden, vermeld in de Europese richtsnoeren inzake regionale steunmaatregelen.

Deze gebieden zijn voor Vlaanderen vastgelegd in de regionale steunkaart van het Vlaamse Gewest zoals goedgekeurd door de Vlaamse regering op 7 juli 2000 en de Europese Commissie op 20 september 2000 – aangevuld door het corrigendum van 18 oktober 2000 – voor de periode van 1 januari 2000 tot 31 december 2006.

Indien deze steunkaart wordt herzien door de Vlaamse regering, wordt de nieuwe steunkaart in aanmerking genomen ;

8° KMO-verordening : verordening nr. 70/2001 van de Europese Commissie van 12 januari 2001 betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het EG-Verdrag op staatssteun voor kleine en middelgrote ondernemingen en de latere wijzigingen ;

9° opleidingsverordening : verordening nr. 68/2001 van de Europese Commissie van 12 januari 2001 betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het EG-verdrag op opleidingssteun en de latere wijzigingen ;

10° de minimisverordening : verordening nr. 69/2001 van de Europese Commissie van 12 januari 2001 betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het EG-verdrag op de minimis-steun en de latere wijzigingen.

– *Aangenomen.*

AFDELING III**Algemene voorwaarden****Artikel 4**

De cumulering van de steun ongeacht de bron (Europees, federaal, Vlaams, provinciaal of gemeentelijk niveau) en in welke vorm ook verleend, met betrekking tot dezelfde investeringen of kosten mag niet tot gevolg hebben dat de geldende maximumsteunplafonds, zoals vastgesteld in dit decreet, worden overschreden.

De Vlaamse regering kan een verbod van cumulatie van steun voor dezelfde investeringen of kosten opleggen.

– *Aangenomen.*

Artikel 5

De steunaanvraag moet voor de aanvang van de uitvoering van het project ingediend worden.

– *Aangenomen.*

AFDELING IV**Voorwaarden met betrekking tot hoofdstukken II en III****Artikel 6**

Het project moet betrekking hebben op de oprichting van een nieuwe onderneming, de uitbreiding van een bestaande onderneming, het verrichten van een werkzaamheid die een fundamentele wijziging meebrengt in het product of het productieproces van een bestaande onderneming (met name door middel van rationalisatie, diversificatie of modernisering). De Vlaamse regering kan de overname van een onderneming die gesloten is of die zou hebben moeten sluiten indien een dergelijke overname achterwege was gebleven in aanmerking nemen.

Voorzitter

Op dit artikel is er een amendement dat luidt als volgt :

Amendement Nr. 13

voorgesteld door de heer Eddy Schuermans
na indiening van het verslag

Artikel 6

Het woord "onderneming" telkens vervangen door het woord "vestiging".

De stemmingen over het amendement en het artikel worden aangehouden.

Amendement nummer 10 op artikel 6 werd ingetrokken.

Artikel 7

De investeringen moeten gedurende 5 jaar door de onderneming worden geëxploiteerd en behouden blijven met betrekking tot de toepassing van artikelen 10, § 2, en 14, § 2 en § 3. De gecreëerde arbeidsplaatsen moeten gedurende 5 jaar in de onderneming behouden blijven met betrekking tot de toepassing van artikel 10, § 3.

– *Aangenomen.*

Artikel 8

De investeringen moeten in het actief van de ondernemingsbalans worden opgenomen, als vaste activa afgeschreven worden met uitzondering van gronden en moeten tegen marktvoorwaarden verworven worden van derden waarin de verwervende onderneming geen directe of zijdelingse zeggenschap uitoefent.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK II

Investeringssteun voor ondernemingen

AFDELING I

Toepassingsgebied

Artikel 9

De Vlaamse regering kan steun verlenen aan kleine ondernemingen en middelgrote ondernemingen voor investeringen in het Vlaamse Gewest onder de voorwaarden vermeld in de KMO-verordening, dit decreet en de uitvoeringsbesluiten en aan de grote ondernemingen enkel voor investeringen in de regionale steungebieden onder de voorwaarden vermeld in dit decreet en de uitvoeringsbesluiten.

– *Aangenomen.*

AFDELING II

Steunintensiteit

Artikel 10

§ 1. De steunintensiteit wordt berekend als een percentage van de in aanmerking komende investeringen, van de loonkosten of van een combinatie van beide.

§ 2. De Vlaamse regering kan de volgende materiële investeringen in aanmerking nemen : investeringen in grond, gebouwen, machines, installaties en uitrusting.

De Vlaamse regering kan de volgende immateriële investeringen in aanmerking nemen :

investeringen in de technologieoverdracht in de vorm van :

1° octrooien ;

2° exploitatielicenties of licenties inzake geoctrooide technische knowhow ;

Voorzitter

3° niet-geoctrooieerde technische knowhow.

Voor grote ondernemingen mogen de immateriële investeringen niet meer dan 25 % van de materiële investeringen bedragen.

§ 3. De Vlaamse regering kan de loonkosten in aanmerking nemen die over een periode van 2 jaar betrekking hebben op de gecreëerde arbeidsplaatsen onder de volgende voorwaarden :

1° het creëren van arbeidsplaatsen moet verband houden met de uitvoering van een project dat voorziet in een investering in materiële of immateriële activa. De arbeidsplaatsen moeten binnen 3 jaar na de volledige verwezenlijking van de investering worden gecreëerd ;

2° het investeringsproject moet leiden tot een nettotoename van het aantal werknemers in de betrokken vestiging in vergelijking met het gemiddelde van de voorgaande 12 maanden.

– *Aangenomen.*

Artikel 11

§ 1. De Vlaamse regering kan respectievelijk tot maximaal 15 % en maximaal 7,5 % investeringssteun verlenen aan kleine en middelgrote ondernemingen.

§ 2. De maximumsteunpercentages in de regionale steungebieden zijn voor Vlaanderen vastgelegd in de regionale steunkaart van het Vlaamse Gewest zoals goedgekeurd door de Vlaamse regering op 7 juli 2000 en door de Europese Commissie op 20 september 2000 – aangevuld door het corrigendum van 18 oktober 2000 – voor de periode van 1 januari 2000 tot 31 december 2006.

Overeenkomstig deze steunkaart kan de Vlaamse regering tot maximaal 14 % (zone A) en maximaal 21 % (zone B), naargelang de sociaal-economische toestand van het gebied, investeringssteun verlenen aan grote ondernemingen voor investeringen in de regionale steungebieden. De Vlaamse regering kan deze percentages tot maximaal 10 % verhogen voor kleine en middelgrote ondernemingen voor investeringen in de regionale steungebieden.

Indien deze steunkaart wordt herzien door de Vlaamse regering, worden de maximumsteunpercentages van de nieuwe steunkaart in aanmerking genomen.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK III**Investeringssteun voor ecologie****AFDELING I****Definities****Artikel 12**

Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt verstaan onder :

1° communautaire norm : verplichte communautaire norm waarbij de op milieugebied te bereiken normen zijn vastgesteld, alsmede de verplichting de beste beschikbare technische middelen te gebruiken die geen excessieve kosten meebrengen ;

2° milieubescherming : elke maatregel die gericht is op de preventie of het herstel van aantastingen van de natuurlijke omgeving of de natuurlijke hulpbronnen, dan wel op de aanmoediging van een rationeel gebruik van die hulpbronnen ;

3° energiebesparende maatregelen : maatregelen die de ondernemingen in staat stellen het energieverbruik in hun productiecycclus te verminderen ;

4° hernieuwbare energiebronnen : de hernieuwbare niet-fossiele energiebronnen ;

5° gestrandte kosten : de kosten die ondernemingen moeten dragen ten gevolge van verplichtingen die ze in het verleden zijn aangegaan, maar die ze niet langer kunnen nakomen door de liberalisering van de betrokken sector.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

AFDELING II

Toepassingsgebied

Artikel 13

De Vlaamse regering kan steun verlenen aan ondernemingen voor ecologie-investeringen in het Vlaamse Gewest, onder de voorwaarden vermeld in dit decreet en de uitvoeringsbesluiten.

– *Aangenomen.*

AFDELING III

Steunintensiteit

Artikel 14

§ 1. De steunintensiteit wordt berekend als een percentage van de in aanmerking komende ecologie-investeringen.

§ 2. De Vlaamse regering kan de volgende materiële investeringen in aanmerking nemen :

investeringen in grond wanneer deze absoluut noodzakelijk zijn om aan de milieudoelstellingen te voldoen, gebouwen, machines, installaties en uitrustingen die erop gericht zijn vervuiling of hinder te beperken of te beëindigen of de productiemethoden aan te passen met het oog op de milieubescherming.

De Vlaamse regering kan de volgende immateriële investeringen in aanmerking nemen :

investeringen in de technologieoverdracht in de vorm van :

- 1° octrooien ;
- 2° exploitatielicenties of licenties inzake geoctrooierde technische knowhow ;
- 3° niet-geoctrooierde technische knowhow.

§ 3. Enkel de extra investeringen die noodzakelijk zijn voor het verwezenlijken van de milieudoelinden worden in aanmerking genomen, exclusief de

voordelen van een eventuele capaciteitsverhoging, de kostenbesparingen gedurende de eerste 5 jaar van de gebruiksduur van de investeringen en de extra bijproducten gedurende diezelfde periode.

§ 4. Gestrande kosten komen niet in aanmerking.

– *Aangenomen.*

Artikel 15

§ 1. De Vlaamse regering kan voor de volgende ecologie-investeringen steun verlenen :

1° investeringen door kleine en middelgrote ondernemingen om zich aan te passen aan nieuwe communautaire normen gedurende een periode van 3 jaar te rekenen vanaf de goedkeuring van de nieuwe communautaire normen ;

2° investeringen door ondernemingen om zich aan te passen aan de normen of de normen te overtreffen. Dit kan op de volgende manieren gebeuren :

- a) de Europese normen worden overtroffen ;
- b) de Europese normen ontbreken ;
- c) aanpassen aan de nationale of Vlaamse normen die strenger zijn dan de Europese normen ;

3° investeringen op energiegebied :

- a) investeringen ten behoeve van energiebesparingen ;
- b) investeringen ten behoeve van warmtekrachtkoppeling ;
- c) investeringen ten behoeve van hernieuwbare energie ;
- d) investeringen in installaties voor hernieuwbare energie waarmee een hele gemeenschap in een stelsel van zelfvoorziening voorraad kan worden ;
- e) investeringen in hernieuwbare energiebronnen indien de steun onmisbaar is voor de realisatie van het project ;

Voorzitter

4° investeringen ten gevolge van de verhuizing van ondernemingen indien de onderneming overeenkomstig de milieureglementering een activiteit uitoefent die een aanzienlijke vervuiling meebrengt en wegens die locatie, haar vestigingsplaats verlaat om zich in een geschikter gebied te vestigen.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden waaronder aan de voorgaande investeringsprojecten steun kan worden verleend.

– *Aangenomen.*

Artikel 16

De Vlaamse regering kan tot de volgende maximumpercentages ecologiesteun verlenen afhankelijk van de grootte van de onderneming, de investering in een regionaal steungebied en het type van de ecologie-investering :

Investeringsprojecten	Grote ondernemingen		Kleine en middelgrote ondernemingen		
	Buiten regionaal steungebied	Regionaal steungebied Zone A Zone B	Buiten regionaal steungebied	regionaal steungebied Zone A Zone B	
Aanpassen aan nieuwe communautaire normen (artikel 15, § 1, 1°)	0	0 0	15%	24%	31%
Overtreffen van of aanpassen aan de normen (artikel 15, § 1, 2°)	30%	35% 35%	40%	45%	45%
Investeringsprojecten op energiegebied (artikel 15, § 1, 3°):					
a) energiebesparingen	40%	45% 45%	50%	55%	55%
b) warmtekrachtkoppeling	40%	45% 45%	50%	55%	55%
c) hernieuwbare energie	40%	45% 45%	50%	55%	55%
d) installaties voor hernieuwbare energie waarmee een hele gemeenschap wordt bevoorrad	50%	55% 55%	60%	65%	65%
e) hernieuwbare energie (steun is onmisbaar)	100%	100% 100%	100%	100%	100%
Verhuizing van ondernemingen (artikel 15, § 1, 4°)	30%	35% 35%	40%	45%	45%

– *Aangenomen.*

Voorzitter

HOOFDSTUK IV

Steun voor advies en studies

AFDELING I

Toepassingsgebied

Artikel 17

De Vlaamse regering kan steun verlenen aan kleine en middelgrote ondernemingen voor extern(e) advies en studie en aan natuurlijke personen voor een externe haalbaarheidsstudie betreffende de eventuele oprichting of overname van een onderneming, onder de voorwaarden vermeld in de KMO-verordening, dit decreet en de uitvoeringsbesluiten.

– *Aangenomen.*

AFDELING II

Steunintensiteit

Artikel 18

§ 1. De steunintensiteit wordt berekend als een percentage van de in aanmerking komende kosten van advies en studie.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt de in aanmerking komende kosten van advies en studie.

Diensten van permanente of periodieke aard en diensten die tot de gewone bedrijfsuitgaven van de onderneming behoren, komen niet in aanmerking.

– *Aangenomen.*

Artikel 19

De Vlaamse regering kan tot maximaal 50 % steun voor advies en studie verlenen.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK V

Steun voor opleiding

AFDELING I

Definities

Artikel 20

Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt verstaan onder :

- 1° algemene opleiding : een opleiding zoals bedoeld in artikel 2, e) van de opleidingsverordening ;
- 2° specifieke opleiding : een opleiding zoals bedoeld in artikel 2, d) van de opleidingsverordening.

– *Aangenomen.*

Artikel 21

De werknemers zoals bedoeld in artikel 2, g), van de opleidingsverordening kunnen door de Vlaamse regering als benadeelde werknemers in aanmerking genomen worden.

– *Aangenomen.*

AFDELING II

Toepassingsgebied

Artikel 22

De Vlaamse regering kan steun verlenen aan ondernemingen voor interne en externe opleiding van werkenden onder de voorwaarden vermeld in de opleidingsverordening, dit decreet en de uitvoeringsbesluiten.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

AFDELING III

Steunintensiteit

Artikel 23

§ 1. De steunintensiteit wordt berekend als een percentage van de in aanmerking komende kosten van de opleiding.

§ 2. De Vlaamse regering kan de volgende opleidingskosten in aanmerking nemen :

- 1° de personeelskosten van de opleiders ;
- 2° de verplaatsingskosten van de opleiders en degenen die de opleiding volgen ;
- 3° andere lopende uitgaven voor materiaal en benodigdheden ;
- 4° de afschrijving van machines, installaties en uitrusting, in de mate waarin deze uitsluitend voor het opleidingsproject worden gebruikt ;
- 5° de kosten van diensten inzake begeleiding en advisering met betrekking tot het opleidingsproject ;
- 6° de personeelskosten van diegenen die de opleiding volgen, ten belope van het totaal van de overige, in de punten 1° tot en met 5° bedoelde, in aanmerking komende kosten. Er mag slechts rekening gehouden worden met de uren die de deelnemers aan de opleiding daadwerkelijk besteden, onder aftrek van de door hen gewerkte of daarmee gelijkgestelde uren.

– *Aangenomen.*

Artikel 24

De Vlaamse regering kan tot de volgende maximumpercentages opleidingssteun verlenen :

- 1° voor specifieke opleiding kan aan kleine en middelgrote ondernemingen tot 35 % en aan

grote ondernemingen tot 25 % steun verleend worden ;

- 2° voor algemene opleiding kan aan kleine en middelgrote ondernemingen tot 70 % en aan grote ondernemingen tot 50 % steun verleend worden.

Deze percentages kunnen tot maximaal 10 % voor de opleiding van benadeelde werknemers en tot maximaal 5 % voor ondernemingen gevestigd in de regionale steungebieden, verhoogd worden.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK VI

Steun voor de (her)uitrusting en (her)aanleg van bedrijventerreinen en oprichting, uitbreiding en modernisering van bedrijfsgebouwen

AFDELING I

Toepassingsgebied

Artikel 25

§ 1. De Vlaamse regering kan steun verlenen aan publiekrechtelijke rechtspersonen aangewezen door de Vlaamse regering voor de (her)uitrusting en (her)aanleg van terreinen en de oprichting, uitbreiding en modernisering van gebouwen gelegen in het Vlaamse Gewest, met het oog op het ter beschikking stellen van ondernemingen, onder de voorwaarden vermeld in dit decreet en de uitvoeringsbesluiten.

§ 2. De Vlaamse regering kan steun verlenen aan ondernemingen voor de (her)uitrusting en (her)aanleg van terreinen gelegen in het Vlaamse Gewest, met het oog op het ter beschikking stellen van ondernemingen, onder de voorwaarden vermeld in dit decreet en de uitvoeringsbesluiten.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

AFDELING II

Steunintensiteit

Artikel 26

§ 1. De steunintensiteit wordt berekend als een percentage van de in aanmerking komende kosten en investeringen.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt welke kosten en investeringen voor de (her)uitrusting en (her)aanleg van terreinen en oprichting, uitbreiding en modernisering van gebouwen, met het oog op het ter beschikking stellen van ondernemingen, in aanmerking komen.

– *Aangenomen.*

Artikel 27

De Vlaamse regering bepaalt de steunpercentages voor de (her)uitrusting en (her)aanleg van terreinen en oprichting, uitbreiding en modernisering van gebouwen, met het oog op het ter beschikking stellen van ondernemingen.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK VII

Steun voor sanering van vervuilde
bedrijventerreinen en bedrijfsgebouwen

AFDELING I

Definitie

Artikel 28

Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt verstaan onder vervuiler : degene die direct of indirect schade toebrengt aan het milieu of de voorwaarden scheidt die deze schade veroorzaken.

– *Aangenomen.*

AFDELING II

Toepassingsgebied

Artikel 29

De Vlaamse regering kan steun verlenen aan ondernemingen en publiekrechtelijke rechtspersonen aangewezen door de Vlaamse regering voor de sanering van een vervuild terrein of gebouw gelegen in het Vlaamse Gewest, indien de vervuiler niet bekend is of niet aansprakelijk kan worden gesteld, met het oog op het ter beschikking stellen van ondernemingen, onder de voorwaarden vermeld in dit decreet en de uitvoeringsbesluiten.

– *Aangenomen.*

AFDELING III

Steunintensiteit

Artikel 30

§ 1. De steunintensiteit wordt berekend als een percentage van de in aanmerking komende kosten en investeringen.

§ 2. De Vlaamse regering kan de volgende kosten en investeringen in aanmerking nemen :

1° de aanvaarde kosten en investeringen. Dit zijn de kosten en investeringen van de werkzaamheden, verminderd met de waardevermindering van het terrein ;

2° de kosten en investeringen van de werkzaamheden.

– *Aangenomen.*

Artikel 31

§ 1. De Vlaamse regering kan tot de volgende maximumpercentages saneringssteun verlenen :

1° voor de aanvaarde kosten en investeringen :
100 % ;

Voorzitter

2° voor de kosten en investeringen van de werkzaamheden : 15 %.

§ 2. Het totale bedrag van de steun kan in geen geval hoger zijn dan de daadwerkelijke uitgaven van de onderneming.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK VIII

Verwerving van gronden en gebouwen

Artikel 32

§ 1. Ter ondersteuning van haar economisch beleid, in het kader van de opwaardering van de stedelijke gebieden, ter bestrijding van de leegstand van verlaten bedrijfssites of om strategische redenen, kan het Vlaamse Gewest gebouwen en gronden aankopen met het oog op het ter beschikking stellen van ondernemingen.

§ 2. Om de in § 1 geformuleerde doelstelling te realiseren kan het Vlaamse Gewest opdracht geven tot het ontwikkelen en saneren van bedrijventerreinen, evenals tot het oprichten, herinrichten of saneren van bedrijfsgebouwen.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK IX

Steun aan ondernemingen die getroffen worden door een openbare ramp of crisis

Artikel 33

§ 1. De Vlaamse regering kan steun verlenen aan ondernemingen waarvan de economische bedrijvigheid ernstig getroffen wordt door een openbare ramp of crisis die door een besluit van de Vlaamse regering als dusdanig wordt erkend.

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt in dit geval de voorwaarden waaronder steun kan worden verleend en de hoogte van de steun.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK X

Reddings- en herstructureringssteun

Artikel 34

De Vlaamse regering kan reddings- en herstructureringssteun verlenen aan ondernemingen in moeilijkheden, overeenkomstig de communautaire richtsnoeren voor reddings- en herstructureringssteun aan ondernemingen in moeilijkheden.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK XI

De minimissteun

Artikel 35

De Vlaamse regering kan van de steunpercentages vermeld in dit decreet afwijken onder de voorwaarden vermeld in de de minimisverordening.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK XII

Europese reglementering

Artikel 36

De steun aan ondernemingen wordt toegekend onverminderd de strengere Europese reglementering.

– *Aangenomen.*

Voorzitter– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK XIII

De uitbetaling van de steun

Artikel 37

Onverminderd artikel 100 van het koninklijk besluit van 17 juli 1991 houdende coördinatie van de wetten op de Rijkscomptabiliteit zijn de schuldvoordelingen ten aanzien van het Vlaamse Gewest die uit dit decreet en haar uitvoeringsbesluiten voortvloeien, verjaard en voorgoed ten voordele van het Vlaamse Gewest vervallen waarvan de overlegging niet is geschied *binnen een termijn van 6 maanden* na het beëindigen van het project.

Het amendement tot invoeging van een nieuw artikel 37bis werd ingetrokken.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK XIV

Terugvordering

Artikel 38

De Vlaamse regering bepaalt de gevallen van terugvordering, de termijnen waarbinnen de feiten die aanleiding geven tot terugvordering zich moeten voordoen en de intrestvoet die in dit geval verschuldigd is.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK XV

Opheffingsbepaling

Artikel 39

Het decreet van 31 maart 1993 betreffende een financiële tegemoetkoming door het Vlaamse Gewest ten behoeve van kleine ondernemingen die een beroep doen op erkende externe bedrijfsadviseurs wordt opgeheven.

HOOFDSTUK XVI

Overgangsmatregelen

Artikel 40

De Vlaamse regering legt de overgangsmatregelen vast.

– *Aangenomen.*

Artikel 41

De wet van 30 december 1970 betreffende de economische expansie, de wet van 4 augustus 1978 tot economische heroriëntering en het decreet van 15 december 1993 tot bevordering van de economische expansie in het Vlaamse Gewest blijven van toepassing voor aangelegenheden die niet geregeld worden in dit decreet en de uitvoeringsbesluiten.

– *Aangenomen.*

HOOFDSTUK XVII

Inwerkingtreding

Artikel 42

§ 1. De Vlaamse regering bepaalt de datum waarop dit decreet in werking treedt.

§ 2. Er kan op basis van een steunregeling van dit decreet slechts steun in de zin van artikel 87, lid 1, van het EG-Verdrag toegekend worden na de inwerkingtreding van de desbetreffende uitvoeringsbesluiten.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET betreffende de oprichting van een Eigen Vermogen “Flanders Hydraulics”

– 1445 (2002-2003) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet betreffende de oprichting van een Eigen Vermogen “Flanders Hydraulics”.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Helsen, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Ik vind dat geen goede zaak. Er wordt al te vaak naar het schriftelijk verslag verwezen. Collega's die de besprekingen in de commissie niet hebben gevolgd, en het schriftelijk verslag misschien niet hebben kunnen lezen, zouden via een synthetisch verslag een inzicht moeten krijgen in het ontwerp of voorstel van decreet dat voorligt in de plenaire vergadering.

Minister Stevaert heeft het woord.

Minister Steve Stevaert : Mijnheer de voorzitter, de discussies in de commissie hebben duidelijk gemaakt dat de vrees bestaat dat als een eigen vermogen wordt opgebouwd, het kan worden onttrokken aan de instantie die het eigen vermogen opbouwt. Flanders Hydraulics richt zich op de internationale markt. De extra middelen die op die manier kunnen worden gegenereerd, mogen niet dienen om de Vlaamse begroting te verlichten, maar moeten het Vlaams instrumentarium uitbouwen, en moeten incentives opleveren om opdrachten binnen te halen op de internationale markt.

Een andere bekommernis van de commissie was waarom Flanders Hydraulics geen Vlaamse naam krijgt. Ik ben zelf voor een Vlaamse naamgeving, maar in dit geval is het wellicht goed om de Engelse term te behouden omdat die in het buitenland bekend is. 99,9 percent van de klanten is buitenlands. Het heeft weinig zin om zich op die gespecialiseerde sector van de internationale markt met een Vlaamse naam te begeven. Daarover bestond eenparigheid in de commissie.

Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet betreffende de oprichting van een Eigen Vermogen “Flanders Hydraulics”.

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 2

Er wordt een Eigen Vermogen "Flanders Hydraulics" opgericht, afgekort "EVFH".

– *Aangenomen.*

Artikel 3

Het EVFH heeft rechtspersoonlijkheid.

– *Aangenomen.*

Artikel 4

Het EVFH heeft tot doel:

1° het uitvoeren, voor binnen- en buitenlandse natuurlijke personen en publiek- of privaatrechtelijke rechtspersonen, van toegepaste onderzoeks-, studie-, expertise-, opleidings- en dienstverleningsopdrachten op het domein van de waterbouwkunde, de nautische wetenschappen, de milieukunde, en andere water-, zee-, waterweg-, haven- en scheepvaartgebonden aangelegenheden in de ruime zin van het woord ;

2° het economisch valoriseren van resultaten van de activiteiten bedoeld onder 1°.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

Artikel 5

Het EVFH kan voor de verwezenlijking van zijn doel vrij contracten sluiten, roerende en onroerende goederen verwerven en vervreemden, op contractuele basis personeel aanwerven, tewerkstellen en ontslaan, en in het algemeen alle nuttige rechtshandelingen stellen.

Het EVFH kan personeel ter beschikking stellen van het Vlaamse Gewest. De wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van werknemers ten behoeve van gebruikers is op deze terbeschikkingstelling niet van toepassing.

– *Aangenomen.*

Artikel 6

§ 1. Het EVFH wordt bestuurd door een Beheerscommissie.

§ 2. De leden van de Beheerscommissie zijn :

- 1° het hoofd van de entiteit externe betrekkingen van de administratie Waterwegen en Zeewezen van het departement Leefmilieu en Infrastructuur van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, die ambtshalve voorzitter van de Beheerscommissie is ;
- 2° de directeur-generaal van de voormelde administratie Waterwegen en Zeewezen, of zijn vertegenwoordiger ;
- 3° het afdelingshoofd van de afdeling Beleid Havens, Waterwegen en Zeewezen van de administratie Waterwegen en Zeewezen ;
- 4° het afdelingshoofd van de afdeling Waterbouwkundig Laboratorium en Hydrologisch Onderzoek van de administratie Waterwegen en Zeewezen ;
- 5° een ambtenaar, deskundig in financiën en begroting ;
- 6° een vertegenwoordiger van de minister bevoegd voor de openbare werken, door hem aangeduid.

§ 3. De voorzitter kan bevoegde personen uitnodigen om met raadgevende stem aan de bespreking

van een punt van de agenda van een vergadering van de Beheerscommissie deel te nemen.

§ 4. De Beheerscommissie vergadert minstens tweemaal per jaar, met name voor het vaststellen van de begroting en de rekening overeenkomstig artikel 9.

§ 5. Het mandaat van lid van de Beheerscommissie is onbezoldigd.

– *Aangenomen.*

Artikel 7

De inkomsten van het EVFH worden gevormd door :

- 1° de gelden en vergoedingen betaald voor onderzoeken, studies, ontleding, proeven, keuringen, opleidingen en andere diensten in verband met het doel omschreven in artikel 4 ;
- 2° de giften, legaten, schenkingen, beurzen, prijzen of alle andere giften die zijn aanvaard krachtens de wet van 12 juli 1931 betreffende de uitbreiding tot alle rechtspersonen van het voordeel van de voorlopige aanvaarding van bij akten gedane schenkingen onder de levenden ;
- 3° de inkomsten uit de verkoop van rapporten, brochures, kaarten, plans of andere publicaties en producten ;
- 4° de inkomsten van het valoriseren van de resultaten van de uitgevoerde activiteiten, waaronder het exploiteren van intellectuele eigendomsrechten ;
- 5° de inkomsten van het beheer en de vervreemding van goederen behorend tot het vermogen van het EVFH.

– *Aangenomen.*

Artikel 8

Het EVFH kan geen inkomsten boeken lastens de begroting van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

Artikel 11

Artikel 9

§ 1. Ieder jaar, voor 31 oktober, stelt de Beheerscommissie de begroting vast van de uitgaven voor het volgende begrotingsjaar, alsmede de middelen van het EVFH om die uitgaven te dekken.

Ieder jaar, voor 31 maart, stelt de Beheerscommissie de rekening van het EVFH van het voorgaand begrotingsjaar op.

De begroting en de rekening, alsmede elke desbetreffende wijziging, worden ter goedkeuring voorgelegd aan de Vlaamse regering, samen met het advies van de Inspectie van Financiën.

§ 2. Behoudens indien de Beheerscommissie beslist om het batig saldo van een begrotingsjaar over te dragen aan het Vlaamse Gewest, kan het EVFH dat saldo tijdens het volgende begrotingsjaar vrij aanwenden voor het verwezenlijken van zijn doel.

§ 3. Behoudens andersluidende beslissing van de Beheerscommissie, worden de niet-geldelijke werkmiddelen die door het EVFH in het raam van een derden-opdracht werden verworven, bij het einde van de desbetreffende opdracht automatisch in eigendom overgedragen aan het Vlaamse Gewest, om er verder bij de administratie Waterwegen en Zeewezen te worden aangewend.

– *Aangenomen.*

Artikel 10

Het EVFH kan met natuurlijke personen en rechtspersonen contracten sluiten in het raam van een aanneming, een onderaanneming, een tijdelijke vereniging, een consortium, en alle andere geschikt bevonden samenwerkingsverbanden.

Het EVFH kan mede-oprichter, lid, bestuurder of vennoot zijn van publiek- of privaatrechtelijke verenigingen, ondernemingen of instellingen, op voorwaarde dat deze geen winst beogen, en het doel van deze rechtspersonen met het doel van het EVFH verband houdt.

– *Aangenomen.*

§ 1. De machtiging van de Vlaamse regering is noodzakelijk voor :

- 1° de aankoop of de vervreemding van onroerende goederen ;
- 2° de aanwerving van personeel voor een periode van meer dan 1 jaar ;
- 3° de overdrachten en overschrijvingen tussen de verschillende rubrieken van de begroting.

§ 2. Aan de goedkeuring van de Vlaamse regering zijn onderworpen :

- 1° het besluit van de Beheerscommissie tot vaststelling van het reglement van inwendige orde ;
- 2° de begrotingen en de rekeningen, en elke wijziging ervan, zoals bepaald in artikel 9, § 1.

§ 3. Ten minste eenmaal per jaar wordt de boekhouding van het EVFH nagekeken door de Vlaamse regering. De daartoe aangestelde ambtenaren beschikken over alle bevoegdheid van onderzoek, kunnen zich alle stavings- en bewijsstukken doen voorleggen en zich vergewissen van de toestand van de bewaarde goederen, maar mogen zich niet met het beheer inlaten.

– *Aangenomen.*

Artikel 12

De nadere regelen betreffende het beheer, de werking en de boekhouding van het EVFH worden vastgesteld bij besluit van de Vlaamse regering.

– *Aangenomen.*

Artikel 13

Artikel 27 van het decreet van 21 december 1990 houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991, wordt opgeheven.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

Artikel 14

De bij de afschaffing van het Fonds van het Waterbouwkundig Laboratorium te Borgerhout aanwezige middelen worden van rechtswege overgedragen aan het EVFH.

De Vlaamse regering kan alle nodige overgangsmaatregelen treffen om de afschaffing van dit Fonds en de oprichting van het EVFH te begeleiden.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN DECREET van mevrouw Trees Merckx-Van Goey en de heren Francis Vermeiren, Eric Van Rompuy, Ludo Sannen, Bruno Tobback en Etienne Van Vaerenbergh houdende wijziging van het decreet van 15 juli 1997 houdende oprichting van een Kinderrechtencommissariaat en instelling van het ambt van Kinderrechtencommissaris en van het decreet van 7 juli 1998 houdende instelling van de Vlaamse ombudsdienst – 1487 (2002-2003) – Nrs. 1 tot 3

Algemene bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van mevrouw Merckx en de heren Vermeiren, Van Rompuy, Sannen, Tobback en Van Vaerenbergh houdende wijziging van het decreet van 15 juli 1997 houdende oprichting van een Kinderrechtencommissariaat en instelling van het ambt van Kinderrechtencommissaris en van het decreet van 7 juli 1998 houdende instelling van de Vlaamse ombudsdienst.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Holemans, verslaggever, is afwezig en verwijst bijgevolg naar het schriftelijk verslag. Ik voeg aan mijn opmerking van daarnet toe dat het een plicht van het parlementslid zou moeten zijn om ten minste aanwezig te zijn als het voorstel of ontwerp van decreet waarvoor hij of zij verslaggever

is, aan bod komt in tijdens de plenaire vergadering. (*Applaus bij de sp.a, de VLD, CD&V, VU&ID en het VB*)

Mevrouw Merckx heeft het woord.

Mevrouw Trees Merckx-Van Goey (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, opdat u toch de inhoud zou kennen van dit voorstel van decreet dat implicaties heeft voor de taken van de plenaire vergadering, geef ik u namens de indieners een korte toelichting.

De Kinderrechtencommissaris en de Vlaamse ombudsman worden benoemd door de plenaire vergadering van dit Vlaams Parlement. Volgens de bestaande decreten wordt de Kinderrechtencommissaris benoemd voor een eenmalig vernieuwbare termijn van 5 jaar en wordt de Vlaamse ombudsman, na een openbare oproep tot kandidaatstelling, benoemd in een mandaat van 6 jaar, dat ook eenmaal kan worden verlengd.

Geen van beide decreten is echter duidelijk over de wijze waarop de vernieuwing van het mandaat moet verlopen. In ons voorstel van decreet worden de wijze van benoeming en de verlenging van de beide mandaten uniform geregeld. Via de vervangingen in de bestaande decreten, wordt duidelijk gemaakt hoe de notie ‘hernieuwbaarheid van het mandaat’ moet worden geïnterpreteerd en toegepast door de plenaire vergadering.

Omwille van het respect voor rechtszekerheid en zeker voor het gelijkheidsbeginsel, is een juridische grondslag in beide decreten noodzakelijk. We stellen daarom als nieuwe regeling voor dat de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement de Kinderrechtencommissaris en de Vlaamse ombudsman benoemt na een openbare oproep tot kandidaatstelling en een vergelijkende selectie. We willen dat deze bepaling op gelijke wijze aan beide decreten wordt toegevoegd zodat ze op gelijke wijze kunnen worden toegepast.

We stellen ook voor om in de nieuwe regeling op te nemen dat het Vlaams Parlement evalueert ten laatste 90 dagen voor het verstrijken van de termijn. Indien de Kinderrechtencommissaris, respectievelijk de Vlaamse ombudsman gunstig worden geëvalueerd door de plenaire vergadering, dan wordt het mandaat van rechtswege eenmaal verlengd voor een termijn van 5 jaar voor de Kinderrechtencommissaris of 6 jaar voor de Vlaamse ombudsman. Omwille van de rechtszekerheid stellen we de bepaling voor dat bij ontstentenis van een

Merckx-Van Goey

evaluatie 90 dagen voor het verstrijken van het mandaat, de evaluatie wordt geacht gunstig te zijn.

De werking van onze assemblee is transparant en openbaar. We moeten de sanctie inschrijven omwille van de rechtszekerheid. We zullen het ons niet kunnen permitteren om deze termijn voorbij te laten gaan en niet over te gaan tot evaluatie.

In de regeling is er ook duidelijkheid geschapen over de hernieuwing van de mandaten. Een persoon kan maximaal gedurende twee termijnen, al dan niet aansluitend, het ambt van commissaris of Vlaams ombudsman bekleden. Er is geen sprake van een stilzwijgende verlenging van de mandaten. Het is wel zo dat bij een eenmalige vernieuwing, er geen voorafgaandelijk oproep tot kandidaatstelling nodig is. Er moet ook geen nieuwe selectieprocedure worden gehouden. Uiteraard is de evaluatie cruciaal. Die gebeurt door de plenaire vergadering op voorstel van het Uitgebreid Bureau.

De kinderrechtencommissaris en de Vlaamse ombudsman moeten bij de voorzitter een nota indienen waarin hun voornaamste realisaties en persoonlijke doelstellingen worden geduid. Over die nota volgt dan een gesprek met de leden van het Uitgebreid Bureau. Op basis daarvan doet het Uitgebreid Bureau een voorstel aan de plenaire vergadering over de evaluatie. De beslissing ligt bij de plenaire vergadering. Bij een positieve evaluatie is er van rechtswege een vernieuwing van het mandaat. In de Kamer van Volksvertegenwoordigers is er recent een wijziging van de wet tot instelling van de federale ombudsmannen goedgekeurd. Daarin wordt wel geopteerd voor een nieuwe oproep. Ons voorstel gaat bij hernieuwing van een mandaat evenwel uit van een evaluatie die uiteraard ernstig moet gebeuren. Het voorstel van decreet is nu ingediend omdat het binnenkort kan worden toegepast op de kinderrechtencommissaris wiens eerste mandaattermijn binnenkort ten einde loopt.

In de commissie is een amendement unaniem goedgekeurd dat enkel slaat op het decreet op de kinderrechtencommissaris. Bij de laatste grote wijziging van het Reglement is bepaald dat de bespreking van het jaarverslag van de kinderrechtencommissaris moet gebeuren in de bevoegde commissies. In het decreet staat nochtans dat de bespreking in plenaire vergadering moet gebeuren. We hebben via het amendement de regeling van het Reglement overgenomen. Tegelijkertijd blijft de mogelijkheid open om ook achteraf de bespreking in plenaire vergadering te houden. We moeten de

mogelijkheid openhouden te debatteren over het jaarverslag van de kinderrechtencommissaris als de commissie of de plenaire vergadering dat nodig acht. Tot op heden werd dit verslag met veel belangstelling in de commissie voor Welzijn en Gezondheid voorgesteld. De kinderrechtencommissaris heeft echter een veel ruimere opdracht dan het geven van advies en in dialoog treden met de leden van de commissie voor Welzijn en Gezondheid.

De adviezen die ze reeds uit eigen beweging of op vraag van een andere commissie heeft verstrekt, tonen aan dat de werking van het Kinderrechtencommissariaat veel ruimer is. We willen de inclusieve werking van het commissariaat verder blijven benadrukken. Het is dan ook nuttig om de optie om het verslag in de plenaire vergadering te bespreken open te houden. Dat is ook de teneur van het amendement, dat samen met het integrale voorstel eenparig door de commissie werd goedgekeurd. (*Applaus*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ?
(*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet van mevrouw Merckx-Van Goey en de heren Vermeiren, Van Rompuy, Sannen, Tobback en Van Vaerenbergh houdende wijziging van het decreet van 15 juli 1997 houdende oprichting van een Kinderrechtencommissariaat en instelling van het ambt van Kinderrechtencommissaris en van het decreet van 7 juli 1998 houdende instelling van de Vlaamse ombudsdienst.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewest-aangelegenheid.

– *Aangenomen.*

Voorzitter

Artikel 2

In artikel 7 van het decreet van 15 juli 1997 houdende oprichting van een Kinderrechtencommissariaat en instelling van het ambt van Kinderrechtencommissaris wordt § 2 vervangen door wat volgt :

"§ 2. Het Vlaams Parlement benoemt de Commissaris na een openbare oproep tot kandidaatstelling en een vergelijkende selectie, voor een termijn van vijf jaar.

Ten laatste negentig dagen voor het verstrijken van die termijn evalueert het Vlaams Parlement de Commissaris.

Indien de Commissaris gunstig geëvalueerd wordt, wordt zijn mandaat van rechtswege één maal verlengd met een nieuwe termijn van vijf jaar.

Bij ontstentenis van een evaluatie negentig dagen voor het verstrijken van het mandaat, wordt de evaluatie geacht gunstig te zijn.

Een persoon kan maximaal gedurende twee termijnen, al dan niet aaneensluitend, het ambt van Commissaris bekleden."

– *Aangenomen.*

Artikel 3

In artikel 12, § 1, tweede lid, van hetzelfde decreet wordt de eerste zin vervangen door wat volgt :

"Het verslag wordt door de bevoegde commissies van het Vlaams Parlement besproken, nadat de plenaire vergadering er kennis van genomen heeft. Na de bespreking door de bevoegde commissies kan de plenaire vergadering het verslag bespreken."

– *Aangenomen.*

Artikel 4

In artikel 4 van het decreet van 7 juli 1998 houdende instelling van de Vlaamse ombudsdienst wordt § 1 vervangen door wat volgt :

"§ 1. Het Vlaams Parlement benoemt de Vlaamse ombudsman na een openbare oproep tot kandidaatstelling en een vergelijkende selectie, voor een termijn van zes jaar.

Ten laatste negentig dagen voor het verstrijken van die termijn evalueert het Vlaams Parlement de Vlaamse ombudsman.

Indien de Vlaamse ombudsman gunstig geëvalueerd wordt, wordt zijn mandaat van rechtswege één maal verlengd met een nieuwe termijn van zes jaar.

Bij ontstentenis van een evaluatie negentig dagen voor het verstrijken van het mandaat, wordt de evaluatie geacht gunstig te zijn.

Een persoon kan maximaal gedurende twee termijnen, al dan niet aaneensluitend, het ambt van Vlaamse ombudsman bekleden."

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van mevrouw Veerle Declercq en de heren Didier Ramoudt, Jacky Maes en Jan Loones betreffende de kustvisserij

– 1216 (2001-2002) – Nrs. 1 tot 4

Bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van mevrouw Declercq en de heren Ramoudt, Maes en Loones betreffende de kustvisserij dat luidt als volgt :

Het Vlaams Parlement,

– overwegende dat :

- 1° er verschillende factoren zijn (schaalvergroting, concurrentie, baggerwerken, zandwinnings, windmolens, beschermingsmaatregelen) waardoor de kleine kustvissersvaartuigen onder sterke druk komen te staan, hun

Voorzitter

- rendabiliteit verliezen en uit de vaart genomen worden ;
- 2° tal van problemen zich voordoen voor de kleine kustvissersvaartuigen ;
- 3° de bevoegdheden op het gebied van de zeevisserij aan de gewesten toegewezen werden met ingang van 1 januari 2002 ;
- 4° een van de belangrijkste conclusies van de studie van professor Crijns "Een toekomst voor de Belgische visserij", uitgevoerd in opdracht van de voormalige federale minister van Middenstand en Landbouw, is dat er moet geijverd worden om de kustvisserij te behouden en die verdere groeikansen te bieden en dat er bovendien naar een diversificatie van de vloot moet worden gestreefd ;
- 5° de met redenen omklede motie van de heren Ramoudt, Maes en Loones en mevrouw Vertriest (goedgekeurd op 26 april 2000) oplegt : "te streven naar een verbreding van de visserij, waarbij prioriteit wordt gegeven aan de kustvisserij" ;
- 6° het zogenaamd "Groen Boek" van de Europese Commissie aanbeveelt : "om de visserij-inspanning, hierbij inbegrepen de viscapaciteit, te beperken door het voeren van een meer dwingend beleid van structurele planning, rekening houdend met de verschillende vlootsegmenten" ;
- 7° de mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement COM (200)363def. betreffende visserijbeheer en natuurbehoud in het mariene milieu stelt : "in de kustgebieden vervult de kustvisserij een bijzondere rol. De kustvisserij, die goed wordt beheerd, is een duurzame activiteit waarvoor een hernieuwbare hulpbron wordt gebruikt om het sociaal-culturele weefsel in stand te houden, de plaatselijke economie te versterken en het cultureel toerisme te bevorderen zonder dat het milieu daaronder te lijden heeft." ;
- 8° aan de Vlaamse kust de kustvisserij enkel kan overleven als het biologische evenwicht wordt gegarandeerd en de visgronden beschermd worden ;

9° er een algemene consensus is om de Vlaamse kustvisserij te behouden ;

10° er dringend maatregelen genomen moeten worden om de visserij te differentiëren ;

- vraagt de Vlaamse regering om het visserijverbod van 1989 op tong binnen de 3-mijlszone uit te breiden naar andere vissoorten voor schepen boven de 70 brutoton (BT).

De bespreking is geopend.

De heer Moreau, verslaggever, heeft het woord.

De heer André Moreau, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, de commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme heeft op 2 juli 2002 en 7 januari 2003 het voorstel van resolutie van mevrouw Declercq en de heren Ramoudt, Maes en Loones betreffende de kustvisserij besproken.

Tijdens de bespreking heeft mevrouw Declercq gewezen op twee ongunstige evoluties in de visserij. De kustvissers, die in de driemijlszone voor de kust actief zijn en kleine vaartuigen gebruiken, lijden in toenemende mate onder de concurrentie van grotere schepen, die vooral onder de Nederlandse vlag varen. Bovendien wordt door de overbevissing het biologisch evenwicht verstoord en raken visbestanden uitgeput.

De indieners van de resolutie pleiten ervoor om binnen de driemijlszone het visserijverbod op tong voor vaartuigen boven 70 brutoton, ingesteld bij KB van 14 augustus 1989, uit te breiden tot alle vissoorten. Dit zou de kustvisserij beschermen tegen oneerlijke concurrentie door grotere schepen en de visbestanden tegen overbevissing.

Amendement nr 1, van de hand van de indieners van het voorstel, strekt ertoe om klaar en duidelijk te stellen dat het visverbod voor schepen boven de 70 brutoton binnen de driemijlszone wordt uitgebreid tot alle vissoorten. Dit amendement werd in de commissie aangenomen met 11 stemmen.

De amendementen nrs 2, 3 en 4, ingediend door mevrouw Gardeyn-Debever en door de heren Lalloo, Vanleenhove, De Meyer, Van Looy en Van Malderen, werden telkenmale verworpen met 7 stemmen tegen 4.

Deze amendementen strekten ertoe het visverbod enkel in te stellen voor schepen boven de 100 brutoton in plaats van 70 brutoton. Ze spoorden ook

Moreau

aan om in het voorstel van resolutie extra beschermingsmaatregelen op te nemen voor de 3-mijlszone en voor de 12-mijlszone. Het storten van vervuild baggerslib zou in deze zones verboden moeten worden. Bovendien zou er bij de federale regering op moeten worden aangedrongen om er geen zandwinningsconcessies toe te staan. Kabels en leidingen, gegroepeerd in corridors, zouden net als windmolenparken en andere industriële installaties moeten worden verboden in die zones.

Het voorstel van resolutie werd aangenomen met 7 stemmen voor bij 4 onthoudingen. (*Applaus*)

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Heb ik nu begrepen dat in dit voorstel van resolutie staat dat er geen windmolenparken mogen komen ?

De heer André Moreau : Mijnheer Denys, dat stond in amendementen 2, 3 en 4 van de oppositie.

De heer André Denys : Die amendementen zijn dus niet goedgekeurd.

De voorzitter : De heer Vanleenhove heeft het woord.

De heer Gilbert Vanleenhove (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wil me bij de indieners van dit voorstel van resolutie verontschuldigen voor het feit dat ik de commissiebesprekingen niet heb kunnen bijwonen. Ik ben als voorzitter van de commissie voor Onderwijs soms letterlijk gebonden aan die commissie. Dat heeft zijn voor- en nadelen.

De CD&V-fractie staat uiteraard achter het principe van dit voorstel van resolutie, namelijk om voor grotere schepen binnen de 3-mijlszone het visserijverbod op tong uit te breiden tot alle andere vissoorten. Op die manier wordt de kustvisserij immers beschermd.

We betreuren dat een aantal belangrijke amendementen van onze fractie niet werd goedgekeurd in de commissie. We vroegen om wijziging van de tonnage, waardoor het visserijverbod zou gelden voor schepen van minder dan 100 brutoton in de plaats van voor schepen van minder dan 70 brutoton. We zogen dat voorstel niet uit onze duim : het is immers volledig in overeenstemming met het nageoeg eenparig advies van het Vlaams Visserijco-

mité, een adviesorgaan dat door minister Dua wordt geprezen. In de Europese regelgeving is bovendien zelfs sprake van vaartuigen van 24 meter van minder dan 300 pk. We vrezen dat de beperking tot 70 brutoton aanleiding zal geven tot een groot conflict binnen het huidige kleine vlootsegment. Dat wenst niemand die hier aanwezig is.

Er is ook niet ingegaan op onze vraag om ook in de 12-mijlszone, internationaal erkend als visserijzone, het storten van vervuild baggerslib te verbieden en om geen hinderlijke zaken toe te staan zoals windmolenparken. Die 12-mijlszone is van groot belang voor de visserijsector. Ze is ook van groot belang voor de natuurbescherming, want er lopen heel wat vogeltrekroutes door. Die zone verdient dus de grootste bescherming. Niemand kan ontkennen dat het storten van vervuild baggerslib de visserijgronden zeer ernstig vergiftigt. Dat geldt niet alleen voor de driemijlszone, dat geldt in dezelfde mate voor de totale visserijzone van 12 mijl.

Collega's, het voorval met de gezonken Tricolor, waartegen twee boten zijn gebotst en andere boten bijna, bewijst dat wij in die drukste bevaren route van de hele wereld geen installaties moeten plaatsen die hinderlijk zijn voor de scheepvaart. Welnu, in deze resolutie hadden we inderdaad kunnen bepleiten dat er geen windmolenparken in die scheepvaartroute mogen komen. Met zo'n windmolenpark geven we namelijk zelf aanleiding tot grote calamiteiten, waarvan de gevolgen voor zowel visserij als toerisme niet te overzien zijn. Daarom betreur ik het dat die amendementen niet zijn aangenomen. We zullen ons dus onthouden bij de stemming, hoewel we achter het principe van de resolutie zelf staan.

De voorzitter : Mevrouw Declercq heeft het woord.

Mevrouw Veerle Declercq : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik had graag vermeld wat er in de commissie werd gezegd. We ontkennen zeker niet dat er een slibproblematiek is, maar we vinden dat die niet moet worden gekoppeld aan het uitdrukkelijke verbod van de driemijlszone, want dat is een heel ander probleem. Ook de windmolenproblematiek kan niet zomaar worden gekoppeld aan het verbod van de driemijlszone, wat niet wil zeggen dat er niet ernstig over moet worden gediscussieerd. Dat was het besluit van de commissie. Daarom hebben wij dit amendement, dat heel vergaande gevolgen kan hebben, er niet zomaar bijgenomen.

De heer Gilbert Vanleenhove : Mevrouw Declercq, ik kan u gelijk geven dat dit niet specifiek geldt voor de driemijlszone. De visserijsector wordt natuurlijk niet herleid tot een verdeling in drie- of twaalfmijlszone. De visserijsector is een kleine gemeenschap aan de kust. Welnu, de zorgen van die mensen zijn zeer groot. Het zou een belangrijk signaal zijn geweest als we in deze resolutie aandacht hadden geschonken aan die zorgen, niet alleen voor de kustvissers in de echte zin van het woord, maar voor de hele visserijsector, die uiteindelijk toch niet zo groot is. Ik betreur het dat we deze kans hebben laten liggen.

Mevrouw Veerle Declercq : Ik denk dat we in de toekomst inderdaad nog ten gronde zullen moeten discussiëren over de visserij. U zegt dat er een gevaar voor conflict is, maar ik denk dat we in alle eerlijkheid kunnen zeggen dat er zich in deze kleine sector al enorm veel conflicten en onduidelikheden voordoen. In de toekomst is het misschien wel aangewezen om een serieuze hoorzitting of een gedachtewisseling over de visserij te organiseren. Als we nu echter alles zouden hebben willen uitvoeren, was er het grote risico dat we er niet zouden uit geraken. Daarom hebben we enkel dit kleine onderdeel behandeld.

De heer Gilbert Vanleenhove : We moeten zelf geen aanleiding geven tot conflicten, mevrouw Declercq. Ik ben het volkomen met u eens dat het nuttig zou zijn om een uitvoerige hoorzitting te wijden aan de visserij. (*Applaus bij CD&V*)

De voorzitter : De heer Ramoudt heeft het woord.

De heer Didier Ramoudt (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik vind het een beetje spijtig dat minister Dua hier niet aanwezig is, want ik had haar hierover een aantal pertinente vragen willen stellen. Ik weet dat ze niet verplicht is om hier aanwezig te zijn, en waarschijnlijk heeft ze goede redenen om hier niet te zijn.

Het onderwerp van de driemijlszone, die wordt toegewezen aan de kustvisserij, kwam namelijk reeds op tafel in de regering. De besluitvorming daarover is reeds gebeurd. Uiteindelijk is deze resolutie dus reeds achterhaald. Er zijn in de commissie blijkbaar een aantal problemen gerezen met betrekking tot amendementen die moesten worden ingediend. Daarom werd de discussie steeds verschoven naar de Griekse kalender. Deze resolutie dateert reeds van mei 2002.

Het is dus spijtig dat de minister hier niet is, want vanmorgen las ik in het editoriaal, uitgaande van de Rederscentrale, een aantal pertinente bemerkingen en bijna verwijten aan het adres van de minister. Ik had haar graag de kans gegeven om op deze al dan niet terecht verwijten in te gaan en zich te verdedigen. Ik zal de kritieken vanuit de Rederscentrale tot een vraag om uitleg omvormen. Op die manier kan zij in de commissie een gepast antwoord geven.

De VLD heeft deze resolutie gesteund omdat de kleine kustvisserij harde tijden meemaakt en tegevoegt gaat. Ik begrijp de bekommernis van de heer Vanleenhove. Hij wil de grens verleggen naar grotere schepen van 100 ton. Dat is hem waarschijnlijk ingefluisterd door de Rederscentrale. Juist daar wringt het schoentje. Zo komt er niks van de verdediging van de kleine kustvisserij. De kleine schepen hebben het nadeel bij de minste wind de haven niet te kunnen verlaten. Schepen met een grotere tonnenmaat kunnen dat wel. Daarom is dat dus een goed voorstel.

De garnaal, toch een reclameproduct voor onze kust, wordt bedreigd door het leegvissen. Ook de Nederlanders komen hier onterecht vissen. Zo was het aanbod na november zo goed als uitgeput. Vroeger werden garnalen tijdens de maand oktober in grote hoeveelheden opgevist. Op dat moment zwemmen garnalen dicht bij de kust om warmer water op te zoeken. De prijzen waren dan vrij redelijk. Iedere burger kon zich garnalen veroorloven. Nu wordt het een echt luxeproduct. Als de evolutie zich zo voortzet, klimt de prijs nog tot kaviaarhoogte. Laat de visserijcentrale dus maar kwaad worden, dit voorstel verdient het om te worden goedgekeurd.

Wat de opmerking van de heer Vanleenhove over windmolens betreft, is het zo dat er slechts voor één windmolenpark een vergunning is toegekend. Voor de andere twee is dat niet het geval. Dat staat indirect in de resolutie omdat het slechts om één windmolenpark in de buurt van Knokke gaat. Daar zou de zee- en de kustvisserij er de minste hinder van ondervinden. De resolutie op de kustvisserij is dus achterhaald, maar niettemin pertinent. (*Applaus*)

De heer Gilbert Vanleenhove : Ik hoop dat de heer Ramoudt gelijk heeft en dat het bij dat ene initiatief blijft. Zelf ben ik er niet gerust in.

De voorzitter : De heer Verougstraete heeft het woord.

De heer Christian Verougstraete (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, het voorliggend voorstel van resolutie, dat binnen de driemijlszone een visserijverbod op alle vissoorten voor vaartuigen van meer dan 70 brutoton wil invoeren, zal door het Vlaams Blok worden ondersteund.

De kleine sector van de kustvisserij, die nog amper 34 vaartuigen telt, moet worden ondersteund en worden beschermd tegen de concurrentie van grotere, vooral onder Nederlandse vlag varende schepen.

De instandhouding van de kustvisserij is zeer belangrijk. Het gaat ons niet enkel om het voortbestaan van de kleine familiale bedrijven en om de hiermee gepaard gaande rechtstreekse en onrechtstreekse werkgelegenheid. De kustvisserij biedt de Vlaamse vissershavens tevens een toeristische meerwaarde.

Dit voorstel van resolutie gaat allicht nog niet ver genoeg. Zo is er op een gegeven moment eveneens sprake geweest van een verbod op de installatie van windmolenparken. Het is alleszins een stap in de goede richting. Elk initiatief dat onze visserijvloot, die ondertussen haar minimum vitali heeft bereikt, wil ondersteunen en beschermen, krijgt onze volledige steun. We willen onze visserijvloot van een volledige verdwijning vrijwaren. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de heren André Moreau, Leo Peeters, Eloi Glorieux en Dirk De Cock, mevrouw Brigitte Grouwels en de heer Kris Van Dijck betreffende het heroprichten van een “Adviesraad voor de Franstaligen uit de Brusselse randgemeenten” door de Franse Gemeenschapscommissie

– 1388 (2002-2003) – Nrs. 1 tot 3

Bespreking

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van de heren Moreau, Peeters, Glorieux en Dirk De Cock, mevrouw Grouwels en de heer Van Dijck betreffende het heroprichten van een “Adviesraad voor de Franstaligen uit de Brusselse randgemeenten” door de Franse Gemeenschapscommissie dat luidt als volgt :

Het Vlaams Parlement,

- neemt kennis van het besluit van het college van de Franse Gemeenschapscommissie van 21 februari 2002, verschenen in het Belgisch Staatsblad van 5 juli 2002, houdende oprichting van een Adviesraad voor de Franstaligen uit de Brusselse randgemeenten ;
- stelt vast dat
 - 1° een gelijkaardig besluit in 1995 op 10 december 2001 door de Raad van State werd vernietigd ;
 - 2° de Franse Gemeenschapscommissie met haar nieuwe besluit derhalve niet alleen ingaat tegen de grondwettelijke en wettelijke normen die de basis vormen van het Belgische federale samenlevingsmodel, maar evenzeer tegen de basisprincipes van de rechtsstaat ;

Voorzitter

3° de Vlaamse regering op 26 juli 2002 besliste een annulatieverzoek in te dienen bij de Raad van State en dat op 1 augustus 2002 de raadsman van de Vlaamse regering een verzoekschrift tot nietigverklaring heeft ingediend bij de Raad van State ;

– vraagt de Vlaamse regering

1° de ingeslagen juridische weg onverwijld te blijven volgen ;

2° geen samenwerkingsakkoord met de Franse Gemeenschap te ondertekenen, zolang de Franse Gemeenschapscommissie het territorialiteitsbeginsel niet aanvaardt en zich niet wil neerleggen bij uitspraken van de Raad van State en het Arbitragehof ;

3° de naleving van de arresten van de Raad van State en het Arbitragehof door alle Belgische entiteiten op de agenda van het Overlegcomité te plaatsen en aan zowel de Franse Gemeenschapsregering als de federale regering duidelijk te stellen dat de minachting voor de Grondwet en voor de federale loyaliteit die de Franse Gemeenschap tentoonspreekt, een rechtstreekse bedreiging vormt voor het Belgische federale samenlevingsmodel.

De bespreking is geopend.

De heer Platteau, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer Moreau heeft het woord.

De heer André Moreau (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, ik ben blij dat de bevoegde minister deze bespreking bijwoont. Hij is zich uiteraard bewust van het enorme belang van deze materie en van de nood aan een degelijk uitgebouwde verdediging.

De oprichting van de Conseil consultatif de francophones des communes de la périphérie bruxelloise, de Adviesraad voor Franstaligen uit de Brusselse randgemeenten, is fundamenteel in strijd met de grondwettelijke en de wettelijke normen die de basis van het Belgisch federaal samenlevingsmodel vormen. Deze adviesraad is in 1995 opgericht. Op 10 januari 2002, 7 jaar later, heeft de Raad van State deze oprichting vernietigd. De heroprichting van deze adviesraad op 21 februari 2002

bewijst overduidelijk dat de Cocof de rechtspraak van de Raad van State omzeilt en zich buiten de rechtsstaat plaatst.

Tijdens de commissiebespreking is duidelijk bevestigd dat het Vlaams Parlement de juridische weg zal blijven volgen. De minister heeft toen ook bevestigd dat de Vlaamse regering dezelfde koers wil varen.

Tegelijkertijd willen we de Franse Gemeenschap een krachtig signaal geven. We aanvaarden niet langer dat de Franse Gemeenschap het territorialiteitsbeginsel niet respecteert. We willen dat het territorialiteitsbeginsel door iedereen wordt aanvaard en in de praktijk wordt uitgevoerd. De recente opstoot van Franstalige eisen met betrekking tot gemeenten die integraal deel uitmaken van het Nederlands taalgebied, vormen een rechtstreeks gevaar voor het Belgisch federaal samenlevings- en pacificatiemodel. Ik hoop dan ook dat dit voorstel van resolutie met een overgrote meerderheid van stemmen zal worden goedgekeurd.

Ik zou hier even van de gelegenheid gebruik willen maken om de mede-ondertekenaars van dit voorstel van resolutie te bedanken. Mijn dank gaat tevens uit naar iedereen die op een of andere wijze een steentje tot dit voorstel heeft bijgedragen. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, dat er een voorstel van resolutie zal worden goedgekeurd dat het oprichten van de adviesraad veroordeelt, is op zich misschien wel een goede zaak. Het betekent echter niet dat er niet heel wat te zeggen valt over wat er in dat voorstel van resolutie staat, en vooral over wat er niet in staat.

Het is inderdaad zo dat de Raad van State na zeven jaar de oprichting van de adviesraad van de Cocof heeft vernietigd. Nauwelijks een goede maand nadien heeft de Cocof echter gewoon gezegd dat ze opnieuw begint. Op die manier zitten we opnieuw in een carrousel. Er worden een aantal zaken aangevochten, waaromtrent we ons juridisch gelijk halen. Als eenmaal dat juridisch gelijk gehaald is, begint men echter gewoon opnieuw.

Men heeft dat elk jaar ook zo gedaan met de subsidies voor het blad Carrefour in de Rand. Ook daar hebben telkens het Vlaams Parlement en de Vlaamse regering beroep aangetekend bij het Ar-

Van Hauthem

bitragehof. Na twee jaar kregen we dan een beslissing, waarbij het deel van de begroting met die subsidies telkens weer vernietigd werd. Die begroting was overigens al uitgevoerd. Men deed echter gewoon hetzelfde opnieuw.

Naar aanleiding van de kwestie-Carrefour en naar aanleiding in 1995 van de adviesraad en van andere Franstalige initiatieven in de Rand hebben we altijd gezegd dat de juridische kant van de zaak één aspect was, maar dat dit niet voldoende was en dat er ook politieke maatregelen moesten komen.

De adviesraad is dus nauwelijks anderhalve maand na de uitspraak van de Raad van State niet alleen opnieuw opgericht, maar de voorzitter van Franse Gemeenschapsraad heeft er nog aan toegevoegd dat het beter zou zijn dat er zo'n adviesraad zou komen binnen de Raad van de Franstalige Gemeenschap, niet alleen voor de Franstaligen in de Rand, maar voor de Franstaligen in geheel België.

Dit verwondert ons ook niet, omdat de Franstaligen in dit land nooit het territorialiteitsprincipe hebben aanvaard. Men moet er maar de memories eens op na lezen die bij het Arbitragehof zijn neergelegd naar aanleiding van onze stappen bij het Arbitragehof, waar de Franse Gemeenschap uitdrukkelijk zichzelf presenteert en manifesteert, niet als de vertegenwoordiging van de Franstaligen in Wallonië en Brussel, maar wel als de vertegenwoordiging van de Franstaligen in heel dit land.

Het heeft weinig zin om nu gewoon te komen zeggen dat het heroprichten van deze adviesraad eigenlijk een bom legt onder het federale samenlevingsmodel. Mijnheer Moreau, ik denk dat niet. Anders was dat samenlevingsmodel al lang ontploft, als we zien wat men in de voorbije jaren allemaal heeft gedaan om dat territorialiteitsbeginsel te omzeilen.

In die zin is dit voorstel van resolutie ontgoochelend. Ten eerste staat erin dat we verder moeten gaan op de juridische weg. Dat lijkt me nogal duidelijk. Het Vlaams Parlement zal u natuurlijk niet vragen om uw klacht bij de Raad van State opnieuw in te trekken. Ten tweede staat erin dat er geen samenwerkingsakkoord komt met de Franse Gemeenschap. Dat is ook al jaren het geval. Ten derde staat erin dat u de zaak zult aankaarten op het Overlegcomité.

Dit gaat volgens ons niet ver genoeg. Daarom hebben we een amendement ingediend om de zaak te versterken en om ervoor te zorgen dat we alle ver-

plichtingen in verband met de taalwetgeving ook opschorten. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, collega's, essentieel bij de bespreking in de commissie was het overleg dat we hadden gevraagd met de federale regering en met de gewesten. Als ik het goed voorheb, heb ik toen in de commissie meegedeeld dat er was afgesproken om de Cocof te dagvaarden – volgens sommigen – of uit te nodigen – volgens anderen – voor overleg in de federale regering.

Wat is nu het resultaat ? De Cocof is inderdaad aanwezig geweest. Er is afgesproken dat de mandaten in de adviesraad niet zouden worden ingevuld. Deze raad is dus niet geïnstalleerd als zodanig. Verder zou het probleem worden besproken. Dat is momenteel de stand van zaken. Verder zal ik de politieke teneur die Vlaanderen heeft aangehouden in verband met het arrest van de Raad van State voor 100 percent verder blijven aanhouden.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (*Neen*)

De bespreking is gesloten.

Door de heren Van Nieuwenhuysen en Van Hauthem werd hierop een amendement ingediend.

We zullen om 16 uur de stemming over het amendement en de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 12.01 uur.*
